1709 | 1891 ՓԵՏՐՎԱՐ 3-4 ԲԱԶԱՐ—ԲԱԶԱՐ ԷՐԹԷՍԻ | 1308 ՐԷՃԷՊ 6 | ՍԷՍՏԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

20 ՓԱՐԱ

ՃԷՐԻՏԷՒ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ՓԱՐԱ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԱՊՕՆԷ ՖԻՑԱԹԼԱՐԸ

	12 այլըք	6 այլըք	3 այլըք
ՍԹԱՄՊՕԼ	140 զր.	70 զր.	40 զր.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէհֆուլյէ 20 գրուշտան

{صاحب امتياز: جيوه‌لكيان} ՆԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ جريدهٔ شرقيه

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՑԱԹԼԱՐԸ
Արկէ, չէկէ վէ յինէ սահիֆէ դըր. 5
Դէնէ սահիֆէ 1յէ 10ր. հա. » 3
Մէվատտը նէֆիյայէ տաիր պիւնյէ մէքտուպ գապուլ օլունմագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ տըր։

Խաարէճինտէ, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 Ճիվէլէկեան մաթպաասընտա տըր։ Գէաղըթի մէվատտ հագգընտա կազէթանըն սահիպի մէսուլ տըր։
ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ մուրախխասատ օլունուր։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Իրան Շահը Նասրէտտին Շահ հազրէթլէրինին պու սէնէ գարֆընտա եինէ Էվրօբայա սէյահաթ իտէճէկլէրի Թէյ-Բ կազէթասը եազըյօր։

—

Զ--Բ-վ Նամ Սըրբ Թանըլմըխըն կազէթասընըն մուհարրիրի Մ. Թումից՝ կէչէն սէնէ պիր խասըմ կազէթանըն մուհարրիրի Մ. Տիմիթրիէվիչի գատլ իթմիշ օլտուղընտան, պու քէրրէ Նովի—Սատ մահքէմէսինտէ մուէպպէտէն քիւրէք ճէզասընա մահքիւմ օլմուշտըր։

—

Իֆլաս իլէ ֆիրարըն կէչէն կիւն եազըլտըղըմըզ Բարիզ Պանքէրի Մառէնին ասըլ իսմի Վէրնօ օլուպ, պունտան պիր չօգ սէնէ ագտէմ ալէյհինտէ աուտուր իտէն թէվգիֆ էմրինտէն եագայը գուրթարմագ իչին իսմինի տէյիշմիշ իմիշ։ Մէրգումըն միւշթէրիլէրի միյանընտա 6000 բահիգ պուլընըպ, պունլարըն պազըլարը տա բիւզօրօս վէ սէրրիւզօրօս իմիշլէր։ Մառէնին պանգասընա ագչէ տէբօզիթօ իտէնլէրին պազըլարը 300000 ֆրանգա գատար զարար իտիյօրլար։ Մառէ՝ կիւրուհը բէհապին ինտինտէ բէք միւթէպէր օլտըղընտան, էկէր Բէչինէ Լէյ կազէթասընըն իֆատէսի սահիհ իսէ, Բաբա՝ մէրգում պանքէրէ տուվա վէ թէպէրրիւքեաթընը պէրապէր թասվիրինի տախի իրսալ իթմիշտիր։ Շու սօն զէմանլարտա Մառէ՝ սըրգ սըրգ Մօնթէ Գարլօյա կիտէրէք գումար օյնամըշ տըր։

—

Մէմուրիյէթը մախսուսէ իլէ ախիրէն Բուսիայա կիթմիշ օլան միրալայ Վիթ իլէ միւլազիմ Պօրօնէյ Նամ իքի Ֆրանսըզ զապիթանընըն Բէթէրսպուրկտա հիւսնիւ գապուլ օլունտուգլարընըն տաիր Ֆր... կազէթասընտա պազը չայանը միւթալէա թաֆսիլաթ կէօրիւլմիշ տիր։ Մումաիլէյհիմա զապըթան՝ Բուս զապըթանլարընըն քեամիլէն թէվէճճիւհինի ճէլպ իտուպ, Ֆինլանտ ալայընըն զըյաֆէթը զիյարէթ իթտիքլէրինտէ բէֆագաթլարընտա պուլունան ժէնէրալ Թէննէր՝ պիր աւքէր նէֆէրինէ խիթապէն «—Ֆրանսանըն նէ օլտըղընը պիլի՞րմիսին—» տէյու իրատ սուվալ իտինճէ, նէֆէր «—Էվէթ, էֆէնտիմ, եալընըզ Ֆրանսա Բուսիանըն տօստը տըր վէ Ֆրանսըզլար պիզէ գարտաշ տըր—» տէյու ճէվապ վէրմիշ տիր։ Եանի թամամ միւշարէլէյհ ժէնէրալ՝ «Բուսիա իլէ Ֆրանսա արասընտաքի տօստլըգ» աչըգնա պատէնուշ օլուպ, Ֆրանսըզ զապըթանը տա «Ֆրանսա իլէ Բուսիա արասընտաքի տօստլըգ» աչըգնա պատէնուշ օլտըգլարընտա, Բուս մուզիգասը «Մարսէյէզ» մարշընը չալտըղը կիպի, Բուս զապըթանը տախի «Եաշասըն Ֆրանսա» պաղըրըշմըշլար վէ Ֆրանսըզ զապըթանընը օմուզլարընըն իւզէրինէ ալըպ սալօնըն էթրաֆընը կէզտիրմիշլէր տիր։

—

Իթալիա մէշահիրըը աթըպպասընտան օլուպ կէչէն սէնէ Տէրսաատէթէ զիյարէթ իտէն Տօգթ. Սէմօլա՝ Տօգթ. Գօխըն լիմֆըյըա վէրէմին ուսուլը թէտավիսի ալէյհինտէ կէչէն Նոյ. 25տէ Գաղէթա տէ Նափօլի կազէթասընտա նէշր իթտիկի ֆիքր ու մուհաքէմէյի թաֆսիլէն պու քէրրէ Վիէննանըն Էնթըրնաց. Քլին. Բունտշաու նամ կազէթասը պիր մէգալէի մախսուսէ տահա նէշր իթմիշ օլտըղըա, իչպու նէշրիյաթ՝ Վիէննա մուալլիմլէրինէ պիր թէէսսիւր չէտիր հուսուլէ կէթիրմիշ տիր։ Էզճէր Վիէննա կազէթալարընըն այնէն նագլ վէ եախօտ խիւլասա իթտիքլէրի իչպու մուհաքէմէի ֆէննիյէտէ Տօգթ. Սէմօլա՝ Ալման տօգթօրըն ուսուլը թէտավիսի ալէյհինտէ տէլաիլը վախիմէ սէրտ ու իթիւան իթմիշ օլուպ, մուշարիլէյհին պէյանաթը ճէտտէտէն՝ Տօգթ. Գօխըն ուսուլը թէտավիսինին գըյմէթը չիֆաքեարանէսի հագգընտա պունտան ագտէմ վագը օլան քէշ ֆիյաթ ու իսթիհբարաթըընը թէմամէյլա թէէյիտ իտիյօր։ Մալիւմ տըր քի, Տօգթ. Գօխըն իսթիհրաէ՝ իպ թիտաի էմրազտէ հէր քէս թարաֆընտան ալգըշլանըպ մէտհ ու սէնա իտիլտիկի սըրատա, պիլհասսա մէշահիրը աթըպպա միյանընտա էն էվվէլ Տօգթ. Սէմօլա՝ օլ պապտա իսթիհսալը տամրանըլմասընը նասիհաթ իտիյօր, վէ ֆէննը թըպպըն գըսմը թէտավիսի գավաիտը եասսըլիքլէ իլմը մանթըգ վէ թէճրիւպէյէ իսթինատէն Տօգթ. Գօխըն ուսուլը թէտավիսիյէ վէրէմին չիֆաքեարլըգը օլաճաղընը գապուլ էյլէմէյօր իտի։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Մալիյէ Նազըրը Յակոբ բաշա հազրէթլէրի՝ կէլէճէք մարտտան իթթիպարէն մաաշլարըն մունթազամէն իթասը զըմնընտա չիմտիտէն թէշէպպիւսաթը լազըմէյէ իփթիտար էյլէմիշ, վէ պու պապտէ Պանգը Օսմանի իլէ միւզաքէրաթա պաշլանմըշ տըր։ Քէզալիք Նազըրը միւշարէլէյհ՝ մարտտան իթիպարէն վիլայաթ վէ Տէրսաատէթ տէվաիրի ումուր ու մուամէլաթը հիսապիյէսինին մէվկէթը լազըմընտա ճէրէյանը մագսատըյլէ Խազինէի Մալիյէճէ պիր չօգ թէտապիրէ թէշէպպիւս պույուրմըշ տըր։

—Գազը մաաշլըքէրի թէպտիլ ու թէզկէրին օլունմագտա պուլընան Սաբանիյէ վարօրըըն կիւմրէթէսինին թէնզիրի իչին պա իրատէի Սէնիյէ Բերսանէի Ամիրէտէ պէհէրի 200 մամ գուվվէթինտէ միւթէատտիտ էյլէք թիրէք լամպալարը իմալ իտիլմիշ տիր։

—Պանգը Օսմանիտէն ագտ իտիլմէսի մուգարրէր օլան 65000 լիրալըգ իսթիգրազըն իրատէի Սէնիյէսի սատըր իթմիշ տիր։

—Մալիյէ Նազըրը Յակոբ բաշա հազրէթլէրի՝ էվվէլքի կիւն Պապը Ալիյէ պիլազիմէ, Սատրազամ հազրէթլէրիյլէ պազը մէվատտը մալիյէ հագգընտա իճրաի միւզաքէրէ էյլէմիշ տիր։

—Մէճլիսը խաաս՝ տիւն ինիգատ իթմիշ իսէ տէ, Մալիյէ Նազըրը Յակոբ բաշա հազրէթլէրի՝ հազըր պուլունմամըշ տըր։

—Զապթիյէ Նազըրը Նազըմ պէյ հազրէթլէրի՝ տիւն Բուսիա սէֆարէթինէ կիտէրէք, Մ. Նէլիտօֆ իլէ պազը մէվատտ հագգընտա միւզաքէրաթտա պուլընմըշ տըր։

—Միւլթէզիմլէրին աշարտան տօլայը չիֆթճիլէրտէ պուլընան ալաճագլարընըն մէհաքիմ մարիֆէթիյլէ թահսիլի հագգընտաքի եազը ուսուլ էէյինէ, պիր գօլայ ուսուլին թամպիգինի միւթէզամմին պիր մատտէի նիզամիյէ՝ Աշար Նիզամնամէսինէ զամմ օլունմագ իւզրէ Մէճլիսը Մալիյէճէ գալէմէ ալընըպ Պապը Ալիյէ թագտիմ իտիլմիշ տիր։

—100տէ 4 ֆայիզլի թահվիլաթը ճէտիտէնին թապը խիթամ պուլմուշ իսէ տէ, վագը իմզա մուամէլէսինին իքմալիյլէ թահվիլաթըն Լօնտրատա Պանգը Օսմանի շուպէսինէ թէսլիմի վէ մուամէլաթը սաիրէսի նիհայէթ 20 կիւնէ գատար իճրա օլունապիլէճէյի ճիհէթլէ, մէմուրը մախսուսը Սիլէյման Սուտի էֆ. հազրէթլէրիյլէ Նամիգ պէյ՝ փէտր. սօնլարընտա Լօնտրատան Տէրսաատէթէ ավտէթ իտէճէքլէր տիր։

—Երմէնրէփէր եօլլարընտան կէչէնլէրին վէ խիլաֆը մէշրուիյէթ հարաքէթտէ պուլընանլարըն Ճուբաի Տէվլէթտէ իճրաի մուհաքէմէլէրի՝ գարարը վագը իգթիզասընընտան իսէ տէ, պու հալ՝ մուվաֆըգը հագգանիյէթ օլամայաճաղընտան, օ կիպիլէրին՝ Ճէզա Գանունընամէսինին 3 իւնճի ֆասլը մատտէլէրինէ իճրաի միւճազաթլարը, վէ սէթասօն վէ միւնասիպ մահալլէրէ գումբանիա թարաֆընտան բարմագըլըգ վազը՝ թահթը գարարա ալընարագ, քէյֆիյէթ մագամը Սատարէթտէն լազըմ կէլէնլէրէ իշար պուլըրմըշ տըր։

—Տիւն կէճէ Եուլան սէֆարէթխանէսինտէ պիր զիյաֆէթ քէշիտէ օլընարագ, պունտա Սատրազամ վէ Խարիճիյէ վէ Թէշրիֆաթը ումումիյէ Նազըրլարը բաշալար վէ սաիր պազը վիւքէլաի ֆիխամ հազարաթը, պազը սէֆիրլէր վէ Պէյօղլու միւթէպէրանը վէ զէվաթլէրի հազըր պուլունմըշլար տըր։

—Իզմիր վէ Սէլանիք վիլայէթլէրի խատտը մէքթէպլէրինին էճզայի թըբպիյէ մէսարիֆի իչին 1500 զըր. թախսիսինէ իրատէի Սէնիյէ սուտուր իթմիշ տիր։

—Իգմալը Թահսիլ իչին պա իրատէի Սէնիյէ Բարիզէ կէօնտէրիլէճէք օլան Սէնայի Նէֆիսէ մէքթէպի շակիրտանընտան իքի էֆ.յէ 300էր ֆր. մաաշ թախսիս պույրուլմըշ տըր։

—Էվվէլքի կէճէքի պօրա էսնասընտա Սթամպօլ կէօմրիւկիւ իլէ Սէրայ-Պուրնու էօնլէրինտէ իքի մավունա բարչալանըպ պաթմըշ տըր։

—Սիրկէճիթը տիւքքեանընը գաստէն եագմագսընտան տօլայը միւթթէհիմ պուլընան քէհրիպարճը էքմէքճեան Համբարձում ագանըն 2նճի մուհաքէմէսի էվվէլքի կիւն պիթիճրա, իթհամը մուհաքէմէ՝ կէլէճէք սալը կիւնինէ գալմըշ տըր։

—Բուս Բաթրիգի հազրէթլէրի՝ կէչէն ճումա Ալիյէ Նազըրը Րիզա բաշա հազրէթլէրինին Բումէլի-հիսարընտաքի գօնագընը զիյարէթ էյլէմիշ տիր։

—Զապթիյէ նէզարէթի մէքթուպճըսը Ազմէթ Բաղըպ պէյ հազրէթլէրինին մաաշընա պա իրատէի Սէնիյէ 1500 զըր. զամմ օլունմըշ տըր։

—1854, 1855 վէ 1871 իսթիգրազլարընըն տէֆաթէն թէպտիլինտէն սարֆը նազար օլունըպ, չիմտիլիք եալընըզ 1871 իսթիգրազըընըն թէպտիլի զըմնընտա Րօչիլտ պանգասըյլա միւզաքէրէ իտիլմէքտէ իմիշ։

—Գաղբքէօյ պալըգճըլարընտան Մէհմէտաքի իլէ օղլու Խիւլուսի վէ սանտալճը Շահին՝ էվվէլքի կիւն սանտալ իլէ Գընալը-Ատա աչըգլարընտա պալըգ ավլար իքէն, բիւզկեարըն շիտտէթինտէն սանտալ պաթմըշ իսէ տէ, օլտաճը Սազըզը Մանօլաքի՝ պիր սուրէթլէ ֆէտաքեարանէտէ մէրգումլարը մուհազգազ էօլիւմտէն գուրթարմըշ տըր։

—Պէյօղլունտա տօղրու էօլտա Սանթ Անթօնիօ քիլիսէսինին գարշըսընտա Սըրպիա հիւքիւմէթինէ աիտ օլան վէ պիր վագթ Սըրպիա սէֆարէթխանէսի իթթիխազ իտիլէն պէօյիւք վէ էսքի խանէնին պու քէրրէ 5200 լիրայա Օսմանի պէտէլ իլէ Մալէյինը հիւմայուն պաշ քեաթիպի Սուրէյյա բաշա հազրէթլէրի թարաֆընտան միւպայաա օլընտըղընը Նէ-ը-- եազըյօր։ Տիքէր թարաֆտան Սըրպիա սէֆիրի Մ. տը Բիւսթա՝ Պէօյիւքտէրէտէ միւճէտտէտէն ինշա օլընաճագ Սըրպիա սէֆարէթխանէսինին ինշաաթընա պաշլաթմագա հիւքիւմէթը մէթպուէսինտէն էմր գաթի ալըգ իթմիշ օլմաղլա, չէհրիմիզ Բում միմարլարընտան Մ. Բաթրօզի Գամպանաքիին չըզտըղը սէֆարէթխանէի մէզքիւր բլան վէ խարթալարը՝ թաստիգ օլունմագ իւզրէ Մատրիտէ իրսալ օլունմըշ տըր։

—Սաղ-հատ ագունտըղընա կէօրէ, կէչէն բէնճշէնպիհ ագշամը 3 ֆրանսըզ բահրիյէ թիւֆէնքճիլէրինի պօշալթմագ իչին Բէազըրխանէյէ կիտիպ, Թիւֆէնք գուրշունլարընտան պիրի՝ տէվէրտէ պուլընան սիւվարի գարագօլը նէֆէրաթընտան պիրինին եանընտան կէչմէսի լէ, պէօյլէ տիւկէմէ թիւֆէնք աթմալարընտան տօլայը բահրիյէլէրին թիւֆէնքլէրի ախզ իտիլմիշ տիր։

—Մութիլլիտէ պիր տուվար եըգըլլարագ ալթընտա գալան 4 Բում չօճուղընտան 2սի թէլէֆ օլմուշ տըր։

—Գազը մէշհուր բէսսամլար թարաֆընտան թաքիրաի Շահանէյէ թագտիմ գըլընմըշ օլան Պօղազ իչինտէքի հիւնքեար քէօշքլէրի վէ պազը ճամի վէ սաիրէնին եաղլը վէ սուլու պօյա բէսիմլէրի՝ պիր ալպօմ տէրունինտէ թարաֆը Բատիշահիտէն Ճարօն իմբէրաթօրընա իրսալ գըլընտըղը կիպի, 4 պէօյլէ սանտըգ տէրունինտէ զայէթ զըյմէթտար պիր թագըմ էշեաի նէֆիսէ տախի իհտա ու իրսալ պույրուլմըշտըր։

—Խասքէօյտէ էթրաֆը խալի պիր գալըգխանէտէ թահթա քէսմէք վէ տօղրամաճըլըգ իթմէք իւզրէ պուխարըը պիր ֆապրիգա ինշասը Շէրիֆ բաշա խանընտա մուգիմ Ճէվահիրճեան Մկրտիչ էֆ. թարաֆընտան իսթիտա օլընմըշ տըր։

—Գանթար բուսումլարըն կէլէճէք մարտտան իթիպարէն էմանէթէն իտարէսինէ մէճլիսը վիւքէլաճա գարար վէրիլմիշ տիր։

—Արնավուտլուգտա պիր Թագըմ Խրիսթիանլարըն՝ Արնավուտլարըն ճէվր ու ճէֆաարընտան նաշի ֆիրար իթթիքլէրի, վէ ախիրէն գատլ իտիլէն Բիւրղէրին ճէզա ըէխիսինին՝ կէօյա խըզմէթճիլէրի թարաֆընտան գատլ, վէ նագտ ու էշեաասընըն զապտ, վէ խանէսինին իհրագ իտիլտիկի, վէ Իւսքիւպլիւ Ղալիպ պէյին 3 Խրիսթիանը թէլէֆ վէ հապսըն ֆիրար իթտիկի Վիէննատան Թ-Ժ-ա վէ Բիւյիւթինա սանճագընտա Տէրնիչէ գազասընտա 2000 գատար Արնավուտըն իսթիլալ չըգարարագ հիւքիւմէթէ գարշը պազը հալէթէ ճիւրաթ վէ Բիւյիւթինա իւզէրինէ հարէքէթ իթթիքլէրի՝ Պէլկրատտան Նոյէ Ֆրայէ Բրէսէ պաթէլէկրաֆ եազըլմըշ իսէ տէ, Գօսօվա վիլայէթինին բէսմի կազէթասը՝ մալիւմաթը մէզքիւրէնին պիր թագըմ միւպալաղաթ վէ սաֆսաթատան իպարէթ օլտըղընը պէյան իլէ թէքզիպը արաճիֆէ միւսարէաթ իթմիշ տիր։

Բում Բաթրիգխանէսի մահքէմէի բուհանիյէսինին պու կիւնտէն իթիպարէն բուչէթը մէսալիհէ, վէ Մէճլիսը միւխթէլիթը միլլինին տախի կէլէճէք չարշէնպիհ կիւնինտէն իթիպարէն ագտը իճթիմաէ պաշլաեաճագլարը՝ մէզքիւր Բաթրիգխանէ թարաֆընտան աուհարը մէսալիհէ իլան օլունմըշ տըր։

Լօնտրա սէֆիրի սապըգ Ռուսթէմ Միւզէրիւս բաշանըն ճէնազէ ալայը՝ տիւն Արնավուտքէօյլինտէ պէօյիւք զիյնէթլէ իճրա օլունմըշ տըր։

Տիրբէթը Խալիւէտէն քիրալանմըշ օլան պիր վափօր՝ Բուս Բաթրիգի իլէ 12 մէթրօբօլիտ, պիր չօգ բէհպանլեն վէ սէֆիրլէր իլէ սաիր զէվաթը քիրամը համիլէն քէօբրիտէն հարէքէթլէ, Պէշիքթաշա ուղբայարագ օրատան տա պազը զէվաթը ալըպ Արնավուտքէօյինէ կիթմիշ տիր։ Միւթէվէֆֆանըն պազը թէալլիւգաթը՝ Բաթրիգ հազրէթլէրինի վափօրտան պիլիսթիգպալ, թախսիս օլունան արապա իլէ միւթէվէֆֆանըն եալըընա կէօթիւրմիշլէր տիր։

Սաաթ 9տա թապութ՝ խանէսինտէն ճէնազէ արապասընա վազ օլընտըղտան սօնրա, էօնտէ պէլէտիյէ չավուշ վէ գօմիսէրլէրի, բօլիս վէ ժանտարմա զապըթան վէ էֆրատը վէ Խարիճիյէ Նէզարէթի գավասլարը պուլընտըղը հալտէ, ալայ իլէ քէօյ իչինտէքի քիլիսէյէ կէօթիւրիւլմիշ տիր։ Թապութըն իւզէրինէ միւթէվէֆֆանըն տամամաըը վէ Էվրօբատա վէ պիլխասսա Ինկիլթէրատա պուլընան ահիպպասը վէ Արնավուտքէօյ էհալիսի նամընա իհտա օլունան 100 գատար չիչէք պուքէթլէրի վազ օլընմըշ, վէ նիշանլարը տախի՝ Ֆօթիատի վէ Գօսթանթին Գարաթէօտօրի պէյլէր հազարաթը թարաֆընտան կէօթիւրիւլմէքտէ պուլընմըշ տըր։

Ճէնազէ տուվալարը քիլիսէտէ Բաթրիգ հազրէթլէրինին թահթը բիյասէթլէրինտէ իճրա օլունտուղտան սօնրա ճէնազէ՝ քիլիսէ տէրունինտէքի գապիրը մախսուսատա տէֆն իտիլմիշ տիր։

Ճէնազէ ալայընտա եավէրանը Շահանէտէն պազը զէվաթ իլէ, Ինկիլթէրա գրալիչասը նամընա Ինկիլթէրա սէֆիրի Սըր Ուիլեամ Ուայթ հազըր պուլընտըղլարը կիպի, Ֆրանսա, Եունան, Պէլճիգա, հօլանտա, Շուէտ վէ Իրան էֆիրլէրիյլէ, Ալէմանիա վէ Իթալիա մասլահաթկիւզարլարը, Բումանիա սէֆարէթի միւսթէշարը, Նիգօլաքի Սարթինսքի վէ Նէճիպ բաշալար, Բօլթուգալ Միքայէլ, մագամը Սատարէթ վէ Խարիճիյէ թէրճէմանլարը Վէքիլ վէ Կիւլապեան Միքայէլ էֆ.լէր, Շուրայի Տէվլէթ ազասընտան Ֆէրիտ վէ Վահիտ վէ Խարիճիյէ Թէշրիֆաթճըսը Իպրահիմ պէյլէր, Լօղօֆէթ պէյ, Խրիսթօֆօրիտիս էֆ. հազարաթը վէ սաիր բէք չօգ բիճալը տէվլէթ վէ խըրճաիխըրճ էհալի հազըր պուլունմըշլար տըր։

ԱԶԳԱՅԻՆ,

Ճումա էրթէսի կիւնքի նիւսխէմիզտէ իլան օլընտըղը իւզրէ, Բաթրիգ Ամէն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրի՝ եէվմը մէզքիւրտէ Ֆէնէրտէ Բում Բաթրիգխանէսինէ ազիմէթլէ, Բաթրիգ բիւթպէթլու Տիօնէսիօս էֆ. հազրէթլէրի իլէ Սինօդ վէ մէճլիսը միւխթէլիթ թարաֆընտան իհթիրամաթը ֆաիգա իլէ գապուլ օլունմըշ տըր։

Բաթրիգ Ամէն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրի՝ գըյամ իտէրէք, Բում Բաթրիգի հազրէթլէրինին մագամը մէմուրիյէթինէ ավտէթինի, վէ Բատիշահը թէպաապէրվէր էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին սայէի մէրահիմվայէի Միւլուքեանէլէրինտէ իմթիյազաթը բուհանիյէ մէսէլէսինին թէսվիյէի գաթիյէսինի թէպրիք իթմիշ, վէ պու միւնասէպէթլէ պիլճիւմլէ թէպաա վէ զիրըտէսթանը Շահանէլէրինին միւսթէտիյաթ ու իմթիյազաթընա նազարը մէրհամէթ ու բիայէթլէ պագըլմագտան պիր ան ֆարիղ օլմայան Շէհրիյարը ալիթէպար չէվքէթլու մէհապէթլու քէմալը մէրհամէթլու Բատիշահըմըզ էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին թէգայիւտը էյյամը էօմր ու իգպալը Շէհինշահիլէրի տուաի վաճիպ իւլ էտասընը եատ ու թիգքեար էյլէմիշ տիր։

Բում Բաթրիգի Տիօնէսիօս էֆ. հազրէթլէրի՝ պունա ճէվապէն, քէնտիսինին տախի Բաթրիգ Ամէն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրինին Մէթպուը մուֆախխամըմըզ Բատիշահըմըզ էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին էմնիյէթը Շահանէլէրինէ վէ միլլէթին մուհապպէթ վէ թէվէճճիւհինէ նայիլիյէթլէ Բաթրիգլիք մագամընա ավտէթինի թէպրիք իթմէք վազիֆէսիյլէ միւքէլլէֆ օլտուղընը պիլպէյան, պու միւնասէպէթլէ էտիյէի խայրիյէի Բատիշահիյի եատ ու թիգքեար իթտիքտէն մաատա, Բում վէ Էրմէնի միլլէթլէրի արասընտա ասըրլարտան պէրու մէվճուտ օլան մուհապպէթին պիր գաթ տահա գէսպը գուվվէթ իթմէսինի տախի թէմէննի իթմիշ տիր։

Պու Նուփթգըն խիթամընտա Բաթրիգ Ամէն Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրի գուռուտ իտէրէք, մայէթլէրինտէ պուլունան զէվաթը Բում Բաթրիգի էֆ.յէ, վէ Բաթրիգը միւշարէլէյհ տախի էթրաֆընտա պուլունան բէհապին վէ զէվաթը միւթէպէրէյի Բաթրիգ Ամէն. Տ. Խորէն Սրբազա թագտիմ իթմիշլէր տիր։

Եարըմ սաաթ գատար միւլագաթ վէ թաազիմաթը նիւմայիշքեարանէտէն սօնրա Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրի՝ սաաթ 7տէ մայէթինտէ պուլունան Բաղ. Ժողով Ատենապետի Ղազարոսեան Սահակ վէ ազատան Հաճեան Անտոն էֆէնտիլէր իլէ Բաթրիգխանէյէ ավտէթ իթմիշ վէ օրատա եարըմ սաաթ գատար զէվաթը մուամէլէյհիմա իլէ ճէրաի միւզաքէրէ իտուպ, պատէհու Պապը Ալիյէ պիլազիմէ պազը մէսաիլ հագգընտա Ալիյէ Նազըրը բաշա հազրէթլէրիյլէ միւլագաթ էյլէմիշ տիր։

—

Միւթէհէսսիզանը միլլէթտէն Մէրհում Կիւլպէնկեան Հաճի Սերովբէ էֆ.նին իքինճի մախտումը Յովհաննէս էֆ., իլէ, Ալիյէ միւսթէշարը ատուֆ. Վահան էֆ. հազրէթլէրինին քէրիմէ միւհթէրէմէսի Օրիորդ Արաքսի Յ. Վահանեանըն նամզէտլիք վէ սէզօ պազը բէսմի՝ տիւնքի բազար կիւնիւ միւթէհէշշիմէ միւշարէլէյհ հազրէթլէրինին Պէյօղլունտաքի Թագսիմտէ քէաին խանէսինտէ իճրա օլընըպ, իշպու բասիմէտէ Կիւլպէնկեան խանէտանը թարաֆընտան Կիւլպէնկեան Սարգիս վէ Գառնիկ վէ Մանուկեան Բարսեղ էֆ.լէր իլէ զէվճէի միւհթէրէմէլէրի, վէ Կիւլպէնկեան Կիւլպէնկ էֆ. վէ հաճի Չէլէպեանին տիքէր մախտումլարը Կիւլպէնկեան Կիւլլապի վէ Յարութիւն էֆ.լէր հազըր պուլունմըշլար տըր։

Բէզալիք Վահան էֆ. հազրէթլէրինին խանէսինտէ Վահանեան խանէտանընըն եագըն ագրապա վէ թէալլիւգաթը վէ էֆ.ի միւշարէլէյհին էնիշթէսի Տիւսապ բաշա հազըր պուլունմըշլար տըր։

—

Թիւճճարը միւթէպէրէտէն Կիւլպէնկեան Գառնիկ էֆ. Լօնտրատա պիր թիճարէթ չիլլէսի քիւշատ իթմէք իւզրէ պուգուն ագտէմ չէհրը մէզքիւրէ ազիմէթ իթմիշ օլուպ, ճումա էրթէսի Տէրսաատէթէ ավտէթ իթմիշ տիր։

—

Բանքալթի ճէմիյէթը Խայրիյէսի մէնֆաաթընա օլմագ իւզրէ պու ագշամ Պէյօղլունտա Էնին Ֆրանսըզ թէաթրօսընտա Լա Ֆավօրիթ նամ օբէրա օյունը պիր ինթիզամ վէ թէրթիպը ֆէվգէլատէ իլէ իճրա օլընաճագ տըր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Բօմա 15 փետր.

Մ. տը Սան Գօն՝ պահրիյէ Նազըրը օլմուշ տըր։ Մարքի տը Բուտինինին պէյանաթը՝ Մէճլիսը մէպուսանտա էքսէրիյէթ թարաֆընտան չէտիտէն ալգըշլանմըշ տըր։ Էհալիյէ մախսուս օլան մահալ՝ խընճախընճ գալապալըգլը տօլմուշ իտի։ Ցախիլիյէ վէ մալիյէ Նազըրլարը՝ գաթինէթօ բըբօկրամընըն իլգահ ու թաֆսիլինտէն սօնրա, էյալաթ թէնսիգաթըյլա պազը կէօմրիւք բուսումընա տաիր օլան գանունու լայիհալարընը կէտի ալմըշլար տըր։ Մ. Իմպրիանի իլէ Մ. Գարթիլայ՝ խարիճի բօլիթիգա հագգընտա պազը իթթիրազաթտա պուլընմըշ օլտուգլարընտան, բէիսը վիւքէլանըն թէքլիֆի մուճիպինճէ, Մէճլիսը մէպուսան՝ մարտ 2յէ գատար թաթիլը միւզաքէրաթ էյլէմիշ տիր։

Մօսգովա 15 փետր.

Արշիտուգ Ֆէրտինանտ՝ տիւն էօյլէնտէն սօնրա պուրայա վարըլ օլուպ, մէմուրին թարաֆընտան գապուլ օլընմըշ վէ Գրէմլին սէրայընտա վէլիահտտա մախսուս տաիրէյէ էնմիշ տիր։ Պատէհու ուլու քիլիսէյի զիյարէթ իտուպ, ագշամ տախի վալինին գօնագընտա վէրիլէն սուարէտէ հազըր պուլընմըշտըր։ Արշիտուգ Ֆէրտինանտ, Բէթէրսպուրկտան հարէքէթինտէ իմբէրաթօր իլէ իմբէրաթօրիչա վէ պիլճիւմլէ կրանտիւգլէր իլէ պէօյիւք մէմուրին՝ սթասիօնտա հազըր պուլունմըշլար տըր։ Բէսմը վէտա դալէթլէ խայլիճէ իւզրէ վուգու պուլմըշ տըր։

Բարիզ 15 փետր.

Մէճլիսը վիւքէլա՝ Ջիգակօ սէրկիի ումումիյէսինէ Ֆրանսանըն իշթիրաք իթմէսի իչին Միւթթէհիտէ Ամէրիգա թարաֆընտան վագը օլան տավէթէ իճապէթ իթմէյէ գարար վէրմիշ տիր։

ԲՕՂ ՖՕՑԱՃԵԱՆ

ՍԹԱՄՊՕԼ ՃԷԼԱԼ ՊԷՅ ԽԱՆԸ
ԻԹԹԻՍԱԼԻՆՏԷ
Ն° 1 մաղազա

Գալաթատա Եիւքսէք Գալտըրըմտա 80 նումէրօլը մաղազասը մուգիմ՝ կէօզէ, ճէրրահլըգա վէ եէնի տօղմուշ չօճուգլարըն իսթիմալինէ մախսուս ալէթ ու էտէվաթ սաթան Մ. Բօղ Ֆօյաճեան, միւշթէրիլէրինէ պիր սուհուլէթ օլմագ իւզրէ Սթամպօլտա Ճէլալ պէյ խանը իթթիսալինտէ Ն° 1 մաղազասընը պիր մունթազամ չիւպէ քիւշատ էյլէմիշ տիր։

Գօնկօրտան պաշգա մէզքիւր մաղազատա Գալաթատաքի մաղազասընտա պուլունտըղը կիպի, եումուշագ վէ սէրթ լաստիգտէն եափըլմըշ միւխթէլիֆ ալէթ, գասըգ պաղլարը, չէրինկալար, էլէքթրիգ մաքինալարը, պարօմէթրօ, թէրմօմէթրօ վէ սաիրէ ումումի փիյաթլա սաթըլմագտա տըր։

Էնվաի ճինս չիլիզտէն վէ ալթունտան կէօզլիւքլէր տախի մէվճուտ տըր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻԵԷ ՎԷ ՊՕԼԻԹԻՔԻԵԷ

Րիվայէթէ կէօրէ, Գրիսբի, Ցանարտէլլի, Ճիօլէթթի, Սաննինօ վէ տիկէր պազը Իթալյան մէպուսան՝ մուվագգաթ սօլ թարաֆ ֆըրգասընը եէնիտէն թէշքիլ իթմէյէ արալարընտա պիր իթթիֆաք հասըլ իթմիշլէր իսէ տէ, պու պապտէ եալընըզ թեաթիփ էֆքեար իտուպ, թէֆէրրուաթճա հիչ պիր չէյ գարարլաշտըրըլամամըշլար տըր։ Հագիգաթէն Մ. Գրիսբի՝ Մէճլիսը մէպուսանըն պիրինճի իճթիմալարընտան սօնրա Նաբօլիէ ազիմէթլէ պիր ազ մուտտէթ օրատա իգամէթ իտէճէք, վէ սաղ թարաֆ ֆըրգասը ազասընտան միւթէշէքքիլ հէյէթը վիւքէլա ալէյհինտէ մուխալէֆէթ միւշարէքէյէ Նաբօլիտէն ավտէթինտէ թէզահիւր իթմէյէ պաշլայաճագ տըր։

Իմբէրաթօր Կիյօմըն պիր եավէրի՝ բրէնս Պիզմարգըն նէզտինէ կիտէրէք իմբէրաթօրըն բօլիթիգաճա իշլէրինի թէնգիտ (գրիթիգ) իթմէքտէն վազ կէչմէտիկի թագտիրտէ թահձիը մուհագքեմէյէ ալընաճաղընը բրէնս Պիզմարգա պէյան իթմիշ օլտուղընա տաիր Սթրասպուրկտան նագլէն ճուռնալա երթէսի նիւսխէմիզտէ նէչր օլընան հավատիսի պազը Պէրլին կազէթալարը թէքզիպ իտիյօրլար։

Կէչէն բէնճշէնպէհ կիւնիւ Ինկիլթէրա Մէճլիսը մէպուսանընտա խարիճիյէ միւսթէշարը Սըր Ճէյմս Ֆէրկիւսօն՝ Սուտան սահիլլէրինին շաղթ ու շարէթինի մէն իթմէք վէ պուղտայ ալըմ ու իթթալնա սուհուլէթ վէրմէք իւզրէ Թօգարիլէ հանտուպ շէհիրլէրինին Մըսըր ասաքիրի թարաֆընտան զապթ ու իշղալ օլունմասը միւգթազի օլտուղընը պէյան իթմիշ տիր։ Պու միւնասէպէթլէ Աժանս Րուէթէրին պաթէլէկրաֆ իթա իթտիկի մալիւմաթա նազարէն, Թօգար գուրպընտէ Սուտան սահիլլէրինին սէրբէրտէսի Օսման Տիգմանըն ասաքիրընտան պիր չօգլարը մէզգուրըն եանընտան ֆիրար իթմիշլէր տիր։

Լէհիսթանտան Ավէրիգանըն Պըրագզիլիա մէմալիքինէ հիճրէթ իտուպ լաքին օրատա մէտարը թէայիւշ պուլամաղա մուվաֆֆագ օլամայան Րուս թէպաալարընը եէնիտէն վաթանը ասլիլէրինէ իատէ իթմէք իւզրէ Րուսիա հիւքիւմէթի Րիօ-Ճանէյրօ իլէ Պըրազիլիանըն տիկէր լիմանլարընտա մուգիմ գօնսօլօսլարընա մէպալիղը քիւլլիյէ իրսալ իթմիշ տիր։ Մուհաճիրինը մէզգուրէնին ավտէթինէ մանիա օլապիլէր միւշքիլաթը տէֆ ու թէսվիյէ իթմէք իւզրէ Պրազիլիայա ֆէվգէլատէ պիր Րուս գօմիսէրի տախի կէօնտէրիլէճէք տիր։

Ավէրիգանըն քէչֆինէ միւսատէֆ 400լիճէ սէնէսի միւնասէպէթիլէ Միւթթէհիտէ Ավէրիգանըն Չիգագօ չէհրինտէ պիր սէրկիի ումումի քիւշատը մուգարրէր օլտուղը կիպի, Ավէրիգանըն քէաշիֆի Քրիսթօֆըր Գօլօմպօսըն անասը Սբանիա օլտուղը իչիւն Սբանիա հիւքիւմէթի տախի՝ օլ միւնասէպէթլէ կէլէճէք 1892 սէնէսի աղուստ. 11ինտէ Մատրիտտէ պիր սէրկի ումումի քիւշատընը թէսավվուր իթմէքտէ տիր։

Իթալիա բէհրի վիւքէլասը Մ. տը Րուտինի՝ էվվէլքի կիւն վիւքէլաի ճէմիյէթի բարլամէնթօյա թագտիմ վէ բրօկրամընը թէֆսիր էյլէմիշ տիր։ Մ. տը Րուտինի՝ կէրէք տախիլէն վէ կէրէք խարիճէն սուլհբէրվէր պիր բօլիթիգա իթթիխազ իտէճէկինի, վէ Եվրօբատա սուլհը ումումի թաղձըր թէէմինէ ալընմըշ օլտուղը ճիհէթլէ, մէզքիւր խաթթը հարէքէթի գօյսլըգդա իխթիյար իտէպիլէճէկինի, վէ պինէնալէյհ ումուրը խարիճէ տաճա գէյրեթ հասըլ թէգաթմ թագարրուֆաթը ճրատրյէ իճրա իտէպիլէճէկինի, վէ պու պապտէ կէրէք քէնտիի վէ կէրէք բիւֆէքասը թարաֆընտան իլէրիտէ պազը թէքլիֆաթ տէրմէյան իտիլէճէկինի սէօյլէմիշտիր։ Իֆատաթը մէզքիւրէ՝ Մէճլիսը մէպուսանտա ալգըշլար իլէ թէլաքգի իտիլմիշ տիր։ Մէճլիսը մէզքիւր մայիսին 2սինէ գատար թաթիլը միւզաքէրաթ էյլէմիշ տիր։

Իթալիա խարիճիյէ նէզարէթինտէ ումուրը ճարիյէնին րուեյէթինէ մէմուր վէ խարիճիյէ նազըրը վէքիլի միւսթէշարընա թապի օլմագ իւզրէ պիր պաշ քիթապէթ մէմուրիյէթինին իհտասընա տաիր պիր էմրնամէի գրալի նէշր օլունմուշ տիր։

Պէրլինտէն իշար օլունտուղընա կէօրէ, իմբէրաթօր՝ պու գըշը պաշ վէքիլ Մ. Գաբրիվինին պազը մէպուսանա վէրտիկի զիյաֆէթտէ հազըր պուլունմուշ, վէ սաղ թարաֆընտա Րէյխսթագ մէճլիսի րէիսի վէ սօլընտա վիւքէլատան Մ. Պօթիխէր օթուրմուշլար տըր։ Թաամտան սօնրա իմբէրաթօր՝ մէպուսան իլէ ուզուն ուզատը կէօրիւշմիւշ վէ Մ. Վինտհօրսթ տախի պունլար մէյանընտա պուլունմուշ տըր։

Բէթէրսպուրկտան խապէր վէրիլտիկինէ կէօրէ, Ալման մուհաճիրլէրին բըրտէմամը ասքէրիյէյէ իղթիսապ օլունմալարը իչիւն հէր վէսաիթէ թէշէպպիւս իթտիքլէրի թէհագգուգ իթմիշ տիր։ Օտեսսա ասքէրի օլմալարը լազըմ կէլէն Ալման գուրա նէֆէրատընըն 100տէ 20սի վէ եալընըզ սարբէտէ 100տէ 25ի՝ վուգուու պուլան տավէթէ իճապէթ իթմէմիշլէր տիր։

ՃԱԲՕՆ

Ճաբօնլըլարըն պազը ատաթ ու ահվալի հագգընտա մալիւմաթ.

([illegible])

[illegible]

Ճաբօն գատընլարը՝ թուալէթլէրի իչիւն բէք զիյատէ տըգգաթ վէ իթինա իտէրլէր։ Պու պապտէքի տըգգաթլարը օ տէրէճէտէ տիր քի, նէ գատար ֆագիր վէ բէսիբայէ պիր ֆամիլեայա մէնսուպ օլուր իսէ օլսուն, պիր գատընըն եաբտըղը թուալէթ՝ հիչ պօզուլմագսըզըն պիր գաչ կիւն սիւրէր։

Պէօյիւքճէ պիր ֆամիլեայա մէնսուպ օլան գատընլար՝ քէմալը տիգգաթլա թէմիզլէնմիշ վէ պօյանմըշ օլան սաչլարը իւզէրինէ զայէթ ինճէ պիր քէէտ պաղլարլար վէ պունըն էթրաֆընտա մէրճան պաշլը պէօյիւքճէ սէտէֆ ինէլէր վազ իթմէք սուրէթիլէ սիւսլէրինի իքմալ իտէրլէր։

Գունտան ագտէմ Ճաբօնա սէյահաթ իթմիշ օլան պիր Եվրօբալը՝ գատըն հապսխանէսինի զիյարէթ իթտիկի զէման, քեաֆֆէսինի տէ պիլա գուսուր սիւսլէնմիշ վէ հալլէրինէ կէօրէ հէր նէվ զինէթլէրի թագմըշ թագըշտըրմըշ պիր հալտէ կէօրմէսիյլէ, Ճաբօն գատընլարընըն թուալէթէ պու տէրէճէյէ գատար տըգգաթ ու իթինա էյլէմէքտէ պուլունտուգլարընտան տօլայը թէաճճիւպ գալմըշ տըր։

Էվճասըլ Ճաբօն գատընլարը իչտէն խալի պուլունտուգլարը զէման տայմա սիւսլէրինի թէքմիլ իթմէյէ չալըշըրլար։ Ճաբօն գատընլարը՝ գըրմըզըլըգ վէ տիւզկիւն իւմալինի տախի բէք իլէրիյէ կէօթիւրմիշլէր տիր։ Պունլար՝ պօյունլարըյլա գօլլարընա վէ եիւզլէրինէ պէյազ եաղը տիւզկիւն վէ եանագլարըյլա տուտագլարընա գըրմըզըլըգ սիւրէրլէր վէ կէօզլէրինէ սիւրմէ չէքէրլէր։ Հաթթա գըզ չօճուգլար պիլէ տիւզկիւն վէ գըրմըզըլըգ գուլլանըրլար։

Նըմ վէ իւթիւ.

Պիր զէման Ճաբօնտա պօշամա ատէթի քէսրէթլէ ճարի օլուպ, գարը գօճա արասընտաքի միւֆարէգաթ գօլայ վէ իթթիֆագլա նէ տէնլէն վէ նէ տէ գանունէն միւտախալէ օլունմազ իտի։ Պինաէնալէյհ, էվլէնմէք մատտէսի նէ գատար գօլայ իսէ, պօշամա քէյֆիյէթի տէ օ գատար գօլայ իճրա օլունըր իտի։ Եալընըզ քիպար թագըմը՝ հիւքիւմէթին միւսաատէսինի իսթիհսալ իթմէքճէ ագտը իզտիվաճ իտէմէզլէր իտի։

Ճաբօնտա ումումիյէթլէ իզտիվաճ մէսէլէսի՝ եալընըզ պիր սէօզ վէ եախօտ պիր մուգավէլէի մախսուսէ մէէթիսիյլէ հասըլ օլուր իսէ տէ, նիշան ճէմիյէթի՝ Միւթթէհիտէ Ավէրիգա ատէթինէ պէնզէր պիր սուրէթտէ զայէթ թանթանալը օլարագ իճրա իտիլիր։ Նիշանլըլար՝ պիրիպիրլէրինի եա թէաթրօտա վէ եախօտ պիր չայ ճէմիյէթինտէ կէօրիւրլէր. էկէր եէքտիկէրինի պէյէնիրլէր իսէ, պազը միւնասիպ հէտիյէլէր ալըպ վէրիրլէր։ Ազ պիր զէման սօնրա գըզ՝ գօճասը օլաճագ ատամըն խանէսինէ կէօթիւրիւլիր։

Գատընլար՝ պիր տէֆա էվլէնտիքտէն սօնրա արթըգ տիւնեանըն քեաֆֆէի լէզզէթինտէն էլ չէքտիքլէրինին պիր նիշանէսի օլմագ իւզրէ տիշլէրինի սիմ սիյահ գարարթմայա վէ գաշլարընը թրաշ իթմէյէ մէճպուր տըրլար։ Ճաբօն գատընլարընըն պու հարէքէթլէրի՝ գօճալարընտան պաշգասընըն նազարը հասէտինի ճէլպ իթմէմէք վէ եօմրլէրի օլտուգճա գօճալարընա սատըգ գալաճագլարընըն թէէմինաթը օլմագ իւզրէ բէք էսկի զէմանտէն գալմա պիր ատէթ տիր։

Ճաբօնտա կէնճ պիր գըզըն թաալիմ ու թէրպիյէսի՝ եալընըզ օգումայը, եազմայը, սայմայը վէ բագգամ եազմայը էօյրէնմէք վէ կիթէրա չալմագտան իպարէթ տիր։ Գըզ՝ պունլարը էօյրէնտիքտէն սօնրա էվլէնմէյէ հազըր գազանըր։ Գարը՝ պիր տէֆա գօճասընըն էվինէ կիրտիքտէ, խանէնին պիրինճի խըզմէթքեարը հիւքմիւնիւ ալըր։ Էվլէնէճէք գըզ՝ տիւյիւն սուֆրասընտա գօճասընա սուրէթը մախսուսէտէ խըզմէթ իտէր. անտէն սօնրա արթըգ զէվճինին հէր էմրինէ իթաաթա մէճպուր օլուր։ Զէվճ իլէ զէվճէ՝ էվլէնտիքտէն սօնրա արթըգ պիր սուֆրատա թաամ իթմէտիքտէն մաատա, հիչ պիր եէրէ վէ խուսուսիյլէ էյլէնճէ եէրլէրինէ պիրլիքտէ կիտէմէզլէր։

Պու եօլտա պիր էվլէնիշտէն բէք ազ էվլատ հուսուլէ կէլէճէյի թապիի օլտուղընտան, պիր Ճաբօն ֆամիլեասընտա 3տէն զիյատէ չօճուգ պուլունմասը բէք նատիր տիր։ Վալիտէյն՝ չօճուգլարընը ալա գուճագլամազլար. զաթէն Ճաբօնտա էլ էօբմէք, վէ էլ էլէ թօգալաշմագ ատէթի եօգ տըր։

Ճաբօնլըլարըն [illegible].

Ճաբօնլըլար՝ եազ վէ գըշ սապահլայըն ալաֆըր. սաաթ 7տէ գալգարլար վէ տէրհալ եըգանըրլար. պատէհու սաչլարընը թարալարագ սէպզէվաթ իլէ գարըշըգ պիր բիրինճ եէմէյի եէրլէր. անտէն սօնրա չուպուգլարընը իչիպ իչէրէ նէ իսէ անընլա մէշկուլ օլուրլար։

Էօյլէն թաամլարը իքինճի սուտա բիշմիշ պիր բիրինճ պարչալա, սէպզէվաթ վէ պազը խամուր թաթլըլարընտան իպարէթ տիր։ Թաամտան սօնրա պէրմիւթատ իքինճի չայլարընը իչէրլէր։

Ճաբօնլըլարըն պաշլըճա ըղտալարը՝ «կօհէն» թէսմիյէ իթտիքլէրի սուտա պիշմիշ բիրինճ եէմէյի տիր։ Հաթթա պու սէպէպտէն տօլայը թաամ վագթլարընը «սապահ բիրինճի», «էօյլէն բիրինճի» վէ «աքշամ բիրինճի» տէյու եատ իտէրլէր։ Էսնաֆի թաամտա էքմէք եէմէք՝ հէնուզ ումումիլէշմէմիշ տիր։

Բիրինճ եէմէք՝ պու տէրէճէ ատէթլէրի օլտուղը հալտէ, էքսէր ֆամիլեա էֆրատը վէ տաղ ճիվարընտա մէսքիւն էհալի՝ բիրինճ եէմէյի ֆէվգալատէ պիր չէյ ատտ իտէրէք, խասթալարընա, չօճուգլարընա վէ պազը քէպէր տէ սաղլամ օլանլարա եէտիրիրլէր։

Գօյուն վէ սըղըր էթլէրի՝ հէնուզ ումումիլէշմէմիշ իսէ տէ, կիւնտէն կիւնէ քիւպար վէ զէնկին գըսմընըն մազհարը թագտիրի օլմագտա պուլունմուշ տըր։ Քեաֆֆէի էհալի՝ ավլամասը գօլայ օլան պալըգ էթինէ թէճայիւլ իտէրլէր։ Էն զիյատէ էտիքլէրի պալըգ՝ Ճաբօն տէնիզլէրինէ մախսուս օլան «թայ» իսմինտէքի պալըգ տըր։

Թաամլարը՝ եալթըզտա չայ վէ խամուր էքմէքլէրիյլէ պաշլայըպ, պատէհու չօրպա կէլիր։ Չօրպալարը՝ պիր էքի բարչա պալըգ իլէ գար չէքլինտէ խամուր բարչալարընտան վէ պիր եէքի պաշ սօղանտան իպարէթ տիր։

Իքինճի եէմէքլէրի՝ գալըպը բէշէյի վէ սարըճատէն միւրէքքէպ «ամապի» թէսմիյէ իթտիքլէրի պիր թաամ օլուպ, Ճաբօնլըլար ինտինտէ լէզզէթ վէ նէֆասէթճէ չէօհրէթլի տիր։

Իքինճի եէմէք իլէ իւչիւնճիւ եէմէք արասընտա պիր մաքինա չըթըրտըսընա պէնզէր պիր մուզիգա չալընըր։ Պատէհու մուզիգա չալանլարա (քի գատընլար տըր՝) բիրինճտէն չէքիլմիշ «սաքէ» թէսմիյէ օլունըր պիր նէվ բագը վէրիլիր։ Պու բագը՝ բօրսէլէնտէն մամուլ զայէթ զարիֆ չիչէլէր իչինտէ կէթիրիլէրէք եումուրթա գապուզընտան խաֆիֆ պիր նէվ գատէհլէրէ գօնըլարագ թէվզի օլունըր։ Պատէհու իքինճի «թայ» թէսմիյէ օլունան գըրմըզը պալըգտան բիշմիշ իւչիւնճի թաամ կէլիր։ Պիւթէվի բիշիրիլէն պու պալըգըն իւզէրինէ «սիվ» տէնիլէն Ճաբօն սալչասը տէօքիւլիւր։ Պու թաամ՝ Ճաբօնլըլարճա բէք մուազզէզ վէ ատէթա թաամը միւլլիյէսի տիր։ Իչտէ թաամ զայէթ մուսաննա բօրսէլէն վէ եա պիլլօր թապագլարա վազ օլունարագ թաֆլան եաբրագլարը վէ գըրմըզը թօբրագլար իլէ էթրաֆը տօնատըլըր։

Իքինճի թաամ իլէ իւչիւնճիւսի արասընտա մուզիգա թէքրարընըւմ իտիլիր կիպի, իւչիւնճիւ թաամը միւթէաքգիպ տահա այաղ օլունընճա պաշլանըր։

Տէօրտիւնճիւ եէմէք՝ երինէ խաշլանմըշ «թայ» պալըղընտան իպարէթ օլուպ, եալըտըզը էէչլի պիր բօրսէլէն թապագտա գօնուր։

Պէշինճի եէմէք իսէ՝ երինէ պիր պալըգ օլուպ, ֆագաթ եանընտա պիր եէքի թանէ տէ քիւչիւք սէմէքլի գօյուլուր։

Նիհայէթ ալթընճը վէ սօնընճը եէմէք՝ մէյվանա կէլիր քի, պու տա թուզլու խըյար վէ խըյար թուրշուսըյլա բիրինճ խաշլամասը տըր։ Նիհայէթ «սաքէ» թէսմիյէ օլունան իչկի տէ իչիլէրէք թաամ իթմամ օլընըր։

(Տէվ-ա)

ՏՕԳԹՕՐ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ

Թէտավի խանէսի

Պէյն, սըրթ իլիկի վէ ումում սինիր խասթալըգլարընա միւթէխասսըս օլան խասթալարը թօգթօրը մումաիլէյհ հէր կիւն էօյլէտէն սօնրա Պէյօղլունտա Պէքեար սօգագընտա 9 նումէրօլը խանէսինտէ գապուլ իտէր։

ՄԷՔԹԷԱԹԻՊ

ՄԷՐՍԻՆ

Շէհրը մէզգիւրտէն յունվար 13 թարիխիյլէ մաթպաամըզա եազըլան պիր մէքթուպ տըր.

. . . Խմբագիր,

Ցարմար առթիւ այցելութիւն մը ըրի ի Մերսին։ Սիրուն քաղաք մ'երունէր չկլագայելու վայրեր. բայց իմ առաջին գործս եղաւ գիտել յեկեղեցի. այս եկեղեցին Լուսաւորչայ անուան նուիրուած էր. շատ մեծ չէր, բայց և այնպէս ունէր սիրուն շինուածք մը ու անօթները գեղեցիկ ու թանկագին էին. անդ կ'աղօթէին բարեպաշտ անձինք ամենայն ջերմեռանդութեամբ ի յաջողութիւն գործոց իւրեանց, քահանային ազդու ձայնը սրտից ջերմեռանդութիւնը կ'առաւելուցնէր. ուսարտման եկեղեցւոյ փափաքեցայ դպրոցն ալ այցելութիւն մը տալ՝ որ գլխաւոր նպատակս էր։ Վարժարանը եկեղեցւոյ մօտն էր. գնացինք և մտանք փոքր սրահի մը մէջ. անդ տասըրինակ աղուկներ և շըջուկներ կը տիրէր, աշակերտք ալ 25էն աւելի չէին. Վայրկեան մը հանգստութենէ յետոյ փափաք յայտնեցի դասատուին հետ տեսնուելու, իսկոյն պատասխանեցին որ ինչպէս ամեն օր՝ այնպէս ալ այսօր ժամը 6էն առաջ չպիտի գար։ Պատճա՞ռն.— իւր անհոգութիւնը։ Պատին վրայ նշմարեցի դասուց օրագիրը. բարձր դասերը շատ յետադէմ ու տկար էին՝ տղայոց հասակին ու դասատուին պաշտօնավարութեան ժամանակամիջոցին բաղդատմամբ. ամենաբարձր կարգը քննեցի, պատասխանները են անախորժ ու տկար. նոյնպէս Բ. և Գ. կարգերն ըստ իրենց ծրագրին, բայց անարդիւնք. դարձեալ անուրանալի է որ աշակերտք բաւական սրամիտ ու ուշիմ էին, և բացարձակապէս յայտ եղաւ ինչպէս նաև հաստատուեցաւ աշակերտաց կողմէ թէ իրենց այս յետամնացութեան պատճառն ոչ այլ ինչ էր եթէ ոչ իրենց դասատուին ծուլութիւնն ու անգիտութիւնն, աշխկանց վար.

---

(182)

ՁԷՎՃ ՎԷ ԳԸՍԳԱՆՃ ՁԷՎՃԷ

ՄՈՒԷԼԼԻՖԻ

ԷՄԻԼ ԲՈՒՑԳՈՒՐԳ

ՄՈՒԹԷՐՃԻՄԻ

ՑԻԳՐԱՆ ԱԳԱՄԵԱՆ

Մ. տը Գարմէյլ՝ քէնտիսիյլէ տայմա էյի իտի, լաքին հիչ լագըրտը իթմէյօր իտի. պունընլա պէրապէր քիմսէ իլէ, հաթթա օտա ուշագըյլա պիլէ գօնուշմայօր իտի. եալընըզ Վալանթինէ մուհապպէթ ու չէֆգաթ կէօսթէրիյօր վէ անըն իւզէրինէ էլան թիթրէյօր իտի։

Արման տը Գարմէյլ՝ բէյտէյ բէյ հիւզնէնկիզ վէ սիւքիւթի պիր հալ քէսպ իտուպ, իւզէրինէ թիթիզլիք կէլմիշ իտի. ճիւզի պիր չէյէ խույլանըր իտի. հի պիր սէպէպ օլմագսըզըն զանն իտէրսին սընըրը թութար իտի։ Զէվճէսի, ազգընտան պիր գաչ լագըրտը ալմաղա մուվաֆֆագ օլտուղընտա պիլէ, սէօյլէյիշի զայէթ սէրթ վէ աճը իտի, վէ էքսէրիա չիտտէթլի վէ պիրտէն պիրտէն սէօյլէր իտի։

Մէսէլա սուֆրատա Վալանթինին եիւզիւնէ պագտըղընտա, կէօզլէրինտէ զարիփ պիր բարըլթը հասըլ օլուր վէ եիւզիւնին րէնկի աթար իտի։

Գունտան մաատա տայմա հէյէճան ու խալէճան իւզրէ պուլունըյօր իտի։

Քէնտի քէնտիյի թօբլատըղընտա զանն իտէրսին պաշը՝ աղըր վէ եէկեանէ պիր տիւշիւնճէնին աղըրլըղը ալթընտա էզիլիր իտի։

Արթըգ հիչ պիր չէյէ մէրագ իթմէյօր իտի. արթըգ կազէթա օգումայօր իտի. արթըգ ֆապրիգալարընըն իշլէրիյլէ մէշղուլ օլմայօր վէ կէլիպ չալըշտան պունտան քէնտիսիյլէ լագըրտը իտէն էն պիրինճի մէմուրլարընա պիլէ եօլ վէրիյօր իտի։

Քիմսէյի կէօրմէք իսթէմէյօր իտի. զանն իտէրսին կիզլէնիպ քիմսէյէ կէօրիւնմէյօր իտի. էկէր գարանլըգ պիր օտատա օթուրմազ իսէ, գարըսընա վէ խըտմէթքեարլարընա կէօրիւնմէմէք իչիւն պաղչէնին թա կէրիսինտէ թօբ աղաճլարըն արգասընտա եալընըզ կէզինիր իտի։

Աղըր աղըր եիւրիւր, պաշընը էօնիւնէ ասար, տէրին տէրին տիւշիւնիր վէ տիւշիւնտիքճէ հէր տագիգատա պիւթիւն վիւճուտըյլա թիթրէր իտի։

Պազը վագթ պիրտէն պիրէ տուրուր վէ տուրտուղը եէրտէ մըխլանըպ գալըր վէ կէօզլէրինի իրի իրի աչարագ տիք տիք պագար իտի։

O հալտէ զանն իտէրսին էօնիւնտէ մէնհուս վէ մէնֆուր պիր ճանավար վար ըմըշ կիպի, սիմասընտա թարիֆի նագապիլ պիր էսէրը տէհշէթ ու հէյէճան միւշահէտէ օլընըր իտի։

Կէօյսինի տէօյէր վէ կէօյա թէհչէթլի խայալը կէօրմէմէք իչիւն կէօզլէրինի էլլէրիյլէ գափար վէ պօղուգ պիր սէտա իլէ ինլէր իտի։

Մատամ տը Գարմէյլ՝ պու հալլէրտէն չօգ գօրգույօր իտի. գօճասընտա մէյտանա կէլէն պու թէպէտտիւլը զարիֆին սէպէպի եալընըզ Վալանթինին իչինտէն նէչէթ իտէն էնտիշէլէր օլմատըղընա ագլը էրիճէ էրիյօր վէ Արմանըն զիհնինի եէնի պիր տիւշիւնճէ թըրմալատըղընը անլայօր իտի։

Վէ կիւնտէ եիրմի տէֆա մուամիլէյհա գատըն քէնտի քէնտիյէ.— Եա Րապպիմ Ալլահ, աճապա նէսի՞ վար տըր.— տէր իտի։

Մատամ տը Գարմէյլ՝ քէնտի խալթա վէ կիւնահըն Մ. տը Գարմէյլին տույմըշ օլտուղընը խաթըր ու խայալինտէն պիլէ կէչիրմէյօր իտի։

Պիր կիւն Վալանթին՝ կիւնտիւզ թաամընտան սօնրա պիրտէն պիրէ ֆէնալաշտը վէ գայըֆլանտըղընտան նաշի իւզէրինէ պայըլըպ կէլմէյէ պաշլատը։

Գունըն իւզէրինէ գըզ՝ գալտըրըլըպ օտասընա կէօթիւրիլտի վէ եաթաղընա եաթըրըլտը։

Տօգթօր Միւէ՝ էվին հէմ հէքիմի վէ հէմ տօսթը օլտուղընտան տէրհալ չաղըրըլտը։

Թապիպը մուամիլէյհ կէնճ գըզը սորուշտուրըրմագա պաշլայըպ.— Սէվկիլի Վալանթինճիկիմ, հայտէ պագալըմ, վիւճուտընըզտա նէ տուրույօր իսէնիզ պանա կիւզէլճէ պէյան իտինիզ։

Վալանթին.— Պաշըմտա աղըրլըգ վար, տօգթօր, զանն իտէրսին անընմըն իւզէրինտէ պիր չէնպէր սըգըշտըրըլմըշ տըր։

Տօգթ.— Էյ պաշընըզ սըզէ պիր ֆէնալըգ վէրի՞յօր մը։

Վալանթին.— Խայըր, բէք օ գատար տէյիլ. անճագ վագթ վագթ էրքէնճէ քէսկին պիր աղըր կէլիպ, լաքին չօգ սիւրմէյօր։

Տօգթ.— Նէ՞ գատար վագթտան պէրու պաշընըզտա պու աղըրլըգ վար տըր։

Վալանթին.— Պիր գաչ կիւնտէն պէրու տըր, տօգթօր. հէմ տէ տայմա ույգում կէլիյօր։

Տօգթ.— Գունտա ույգունըն հիչ պիր զարարը եօգ տըր։

Կէնճ գըզ՝ պիր չօգ կէճէ ույգուսըզ գալտըղընը վէ չիւպհէսիզ պու ուզուն ուզուն ույգուսըզլուգլար սէպէպիյլէ շիմտի տէ ույգու կէլտիկինի տօգթօրա սէօյլէյէպիլիր իտի։

Տօգթօր՝ սէօզիւնէ տէվամ իլէ.— Ղալիպա թիգգաթ իթմէյիպ պաշընըզը էյիճէ էօրթմէքսիզին կիւնէշտէ եա օթուրմուշ վէ եախօտ կէզմիշսինիզ տիր։

Վալանթին.— Իհթիմալ քի էօյլէ պիր չէյ օլմուշ տըր։

Տօգթօր.— Էօյլէ իսէ եարըն սապահ սաաթ ալթըտա պիր չայ գատէհի տէպրունինիզտէ եիրմի պէշ կրամ խուրուս թապիր օլընան պիր գէօք եաղընտան ալաճագսընըզ, հէմ պաշընըզըն աղըրլըղը կիտէր, հէմ տէ ույգունըզ նիզամը տաիրէսինէ կիրէր։ Վիւճուտընըզտա պաշգա պիր չէյ եօգ տըր, թահտ տայօ՞ւյօրսունըզ։

Վալանթին.— Թէքմիլ վիւճուտ վէ ագալարըմտա պէօյլէ պիր քըրգընլըգ վէ տէրմանսըզլըգ վար տըր։

Տօգթօր.— Ատի պիր զըրըլտը օլմալը, վէսվէսէ իտէճէք պիր չէյ տէյիլ տիր։ Էվճասըլ տէրտինիզ եալընըզ պաշընըզտա տըր, տէյի՞լ մի։

Վալանթին՝ էլինի գալպինէ տայայարագ վէ մահզուն մահզուն Մ. տը Գարմէյլէ պագարագ.— Գալպատա տա վար, տօգթօր։

Տօգթօր.— Ա՛հ, էվվէթ, գալպինիզ.— տէյիպ պիր ազ սիւքիւթ իթտիքտէն սօնրա իլավէթէն.— Միւսաա՛տէ պագալըմ եարըն նէ՞ թէսիր հասըլ իտէր.— տէտի վէ րէչէթէսինէ եազըպ չէքիլտի կիթթի։

Վալանթին պիւթիւն կիւն եաթաղընտա եաթըբ գալտը։

(Տէվ-ա)

ժարանը և վարժուհին ալ էին մեւ. նոյն ծաղրելի ու յետադէմ վիճակի մէջ։ Մերսինցիք կը գանգատին, բայց մի քանի անձանց կողմնակալութիւնը բաւական է վարժապետին իր պաշտօնին շարունակութեան. այդ ալ իր բնական պատճառն ունի և. գեր. ժամը 6րն էր, մեր ակնոցաւոր դաստատուն գաւազան ի ձեռին վարժարան եկաւ և արդէն եօ այդ վայրկեանին կը թողէի դպրոցը մեկնելու համար ցաւ ի սիրտ ունենալով այս վարժարանին կացութեանը վերայ, և առաւել եւս խոցուեցաւ սիրտս երբ գրան վերայ կարդացի «Վարժ. Միացեալ Ընկ. Հայոց» բառերը. ակնապիշ դիտեցի ալ դուռերը, սրտի յուզումը մ'ունեցայ, զարմանք որ, այդ մեծանուն Ընկերութիւնը յարմար դատած չէր ղրկել այսպիսի գետ ու ծոյլ դաստատու մը անվայր մը. որ ընդհակառակն շատ խոհեմ ու ժրաջան դաստատուի մը կը կարօտէր։ (՞)

Մեծ. Խմբագիր, քաջայոյս եմ որ այս յօդուածս որ իբր բարեացակամ անդամ ազգիս ի գիր առնելով Ձերդ խմբագրութեան յղած եմ Միացեալ ընկերութեան Գատ. անդամոց ուշադրութիւնը գրաւելով պարտ ու պատշաճը վաղն ընդ-փոյթ կը գործադրեն, ի բերկրութիւն Մերսինու ազգայնոց և ի մօտոյ վերադարձիս մի և նոյն վարժարանն բարւոքեալ և ուսմամբ ծաղկեալ ու փորձառու դաստատուի մը տնօրինութեան ներքև տեսնելու բարեբաղդութիւնն ու երջանկութիւնն կունենամք։

* * *

ԱՏԱՆԱ

Ատանատան յունվար 13 Թարիխլիէ ալտըղըմըզ պիր մէքթուպ տըր։

Առչի Նամակաւս խոստացած էի հնտախտի մահացուցակն յղել Ձեզ, ահա կը կատարեմ զիմ խոստում. 30-35 աւուրց մէջ ի Հայոց մեռնողաց թիւն է 65 հոգի այր թէ կին, իսկ ի Թրքաց աւելի քան զՀազար։ Այս ահագին տարբերութեան պատճառն է հայոց ի փախուստ խուճապելը, հայերէն %ին 10 տուն հազիւ մնաց ի քաղաք, իսկ Թուրքերն անշարժ մնացին մինչ ցվերջ, և Բ. պատճառն Թրքաց ժողովրդեան մեծամասնութիւնն։ Վեց օր յառաջ Վսեմ. Կուսակալի հրամանաւ սկսան շոգեկառքի երթեւեկութիւնն ի Տարսոն և ի Մերսին համայն վաճառականք զուարթադէմ վերսկսան իրենց գործոց. գործադուլ գործաւորք եւս սկսան գործել, ուր ուրեմն ամէն ինչ շարժում ու կենդանութիւն առաւ, Տայր Երկինք որ՛ ինչ որ տուժեցինք ի ժամու հրնտախտի զայն շահինք այժմ։

Բամբակի գործարանք.— Ըստ նորագոյն հրամանի գործարանք յետ այսորիկ փոխանակ փայտի պիտի վառեն հանքածուխ։ Այս հրամանին վերայ մի քանի օրեր բանմող ըրին գործարանք, բայց յոյս կայ թէ առ կէց վերջ կսկսին գործել զի հանքածուխն եկած հասած է աստ մեծ քանակութեամբ։ Այս տարի հրնտախտի պատճառաւ շատ գործ մնաց գործարանաց, զի բամբակն որ այս ամ 40,000 հակ կը հաշուի՝ հազիւ 6-7000 հակն դուրս ղրկուեցան մինչ ցարդ, այսու հաշւով գործարանք 7-8 ամիսներ պէտք է անընդհատ գործեն, որպէս զի կարենան համնել։ 4-5 օրերէ ի վեր տեղատարափ անձրեւներ կարեւեցունեն մեր բազմապատիկ դաշտօրայքն, ամէն ինչ առատութիւն կը խոստանայ այս տարի. քաջայոյս եմք թէ ալ յետ այսորիկ ամէն տեսակ ձախորդութիւնք ի բաց պիտի երթան ի մէնջ։

Չքաւորախնամ ընկերութիւնն յԱտանայ.— Արդէն տարիներ յառաջ բազմիցս յուզուած, բայց ոչ լուծուած էր այս կարեւորագոյն խնդիրն, բայց այս տարի սոյն այս Չքաւորախնամ ընկերութեան նորեկ անդամք խնդիրն վերջնական կերպիւ լուծեցին կերեւայ թէ ի մօտոյ պիտի ձեռնարկեն շինութեան գործոյն։ Ընդհանուր ծախքն կը հաշուի 30,000 Օսմանեան ոսկի։ Ի սրտէ յաջողութիւն կը մաղթեմք այս հանրօգուտ գործոյն, որն որ Ատանայի պէս հողագործային քաղքի մը համար անշուշտ ոսկեհանք մը պիտի լինի այժմ և յաւիտեան։

Ազգային Ներկայ կացութիւն.— Գերապատիւ Սրբազան Հայրն բաւական օրեր բացակայ գտնուեցաւ աստի, քանզի ի Տարսոն և ի Մերսին զբաղեալ էր խել մը խնդրոց հետ, բայց 10-15 օրերէ ի վեր կը դըտնուի յ'իւր պաշտօնավայրն։ Ազգաւորքն գոհացուցիչ վիճակ մի չունի, որով թշուառութիւնք կը կրկնապատկին. հակառակ ամէն ջանից ու ճգանց ազգայնոց բազմաց խուրերուն մէջ ծանօթ անիշխանութիւնն կը շարունակէ մինչ ցայսօր, զայս ցաւ ի սիրտ հրապարակաւ գրելու հարկին մէջ կը գտնուիմք այսօր. յոյս մեծ ունիմք որ յետ այսորիկ այլ եւս տեղի չը տրուիր այս օրինակ հրապարակային գանգատանաց։

* * *

Ի ՄԱՀ ՋԱՊԵԼԱՑ

Որ հրաժարեաց ցաւոց Ովկէանէն 1890 նոյեմբեր 1ին

Գարուն կենացն դնէ պճնէր ծաղկօք բիւր,
Վահ քանի վաղ թառամեցան ծաղկունք իւր,
Լռին դամբան սոփպեց նրան թառամել,
Եւ հուսկ ապա ո՛հ կոչել յ'ինքեան զՋապել։
Քանի տխրառիթ եղեւ ժամն այն աճաւոր,
Ծ'որում լացին զ'Ջապել աչկունք բիւրաւոր,
Գոգցես համայն քաղաքացւոց էր սիրելի,
Վարքով բարքովն իւր անբացատրելի։
Աւա՜ղ ծաղիկ հասակին, աւա՜ղ իւր փառաց,
Քանի յոյսեր զհետ իւր տարաւ անմոռաց,
Ոչ միակ ծանօթք ու բարեկամք զինք լացին,
Այլ բազումք յ'անմխիթար ի սուգ մնացին։
Աւա՜ղ զո՞ր մէկն թուեմք յիւր անթիւ ձրից,
Որք նշմարուէին ակնարկով մ'ևեթ հեռուից,
Միտք հանճարեղ, դէմք գեղանի, սիրտ զգայուն,
Ձեռ գրաւիչ, ազգու պարկեշտ, ընդ միշտ արթուն։
Վճիռ անողոք զոր Աստուած ինք վաղ արձակեց,
Թողլով զմեզ ի սուգ Ջապելն ի մէնջ խլեց,
Որչափ լամք տանք անթիւ աղերսք ու բողոքք,
Արձագանգք են միշտ —«Ճակատագիր անողոք»։
Քանի ձայնից մեր տան արձագանգ «ընդունայն»,
Ուրեմն պարտ է լռել համակ լացն ու վայն,
Քանզի մեք ալեւոնջ կամք աստ ապերջանիկ,
Իսկ Ջապել զերկինս գտաւ իւրեան հայրենիք։
Քանի չունիմք տալու նմա վարձք արժանի,
Թողումք ուրեմն որ ննջէ ի գիրկ պաղ շիրմի,
Հոգին նորա եղեւ անմահ ի քուն անոյշ,
Աշխարհս էր վասն նորա մթին բանդ ծակինչ փուշ։
Ուրեմն ե՛րթ դու բարեաւ ո՛վ ողբալիդ Ջապել,
Ծ'երեքտասան տես զերկնային կեանք վայելել,
Գիտ չասեմք թէ հեռացար մեզնից կարի չուտ,
Զի ունիմք աստ միշտ առաջի մեր խոչ և խութ։
Հանգիր անմեղ կոյս ի լռակաց քո դամբան,
Հանգիր անձուկ խցիկն յայն անմահական,
Զի ճանապարհն այն անձուկ յորմէ դու մտեր,
Քո անունն, քո յիշատակ պիտ թողու անմեռ։

Գեղ.

Ատանայ

ՐԷՍՄԻ

Մապէյնի Հիւմայունտան թէպլիղ.

Մամուրէթ իւլ Ազիզ, Պիթլիս, Վան, Էնգիւրէ, Տիյարպէքիր, Թրապիզօն, Հալէպ վիլայէթլէրինտէ տախի աաայիշին պէրքէմալ պուլընտուղը 31 քեանունը սանի վէ 1 շուպաթ սէնէ 306 թարիխլերինտէ մահալլերինտէն պա թէլէկրաֆ իշար գըլընմըշ տըր։

⁂

Թրապիզօն, Տիյարպէքիր, Էնգիւրէ, Մամուրէթիւլ Ազիզ, Պիթլիս վիլայէթլէրինտէ տախի աաայիշին պէրքէմալ պուլընտուղը մահալլէրինտէն վարիտ օլան ֆի 2 շուպաթ սէնէ 306 թարիխլի թէլէկրաֆնամէլէրտէն անլաշըլմըշ տըր։

⁂

Սըանիա մէմալիքինտէ հիւքմինի իճրա իտէն գօլէրա իլլէթինին լէհ իւլ համտ չօգտան պէրու քիւլլիեն մինտէֆի օլմասընա նազարէն, օրատան կէլէնլէր հագգըլարընտա մէվզու օլան գարանթինանըն լաղվըյա ինծիյամէն մուայէնէի թըպպիյէ իճրա օլունտուղը հալտէ, իշպու մուայէնէի իհթիյաթիյէնին տէվամը իճրասընա տախի լիւզում գալմատըղընտան, լաղվը խուսուսընա տիւնքի (էվվէլքի) կիւն ագտ օլունան մէճլիսը ումուրը Սըհհիյէտէ գարար վէրիլերէք իճապը իճրա գըլընտըղը Սըհհիյէ նէզարէթը ճէլիլէսինտէն պէյան իտիլմիշ օլմաղ լա, իլանը քէյֆիյէթէ իպթիտար գըլընտը։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Հալէպ վիլայէթի խաթինաֆ մահքէմէսի միւտտաի ումումիլիկի՝ Տիյարպէքիր խաթինաֆ մահքէմէսի միւտտաի ումումիսի Թալիպ պէյէ,

Հօրան միւտտաի ումումի մուավինլիկի՝ Հալէպ խաթինաֆ մահքէմէսի պաշ քիթապէթինտէն միւլաթեֆի Հասան Րիզա էֆէնտիյէ,

Ծարօնտա նէշր օլունան Ճէրէ Շէյ. կազէթասը մուհարրիրի օլուպ Տէրսաատէթտէ գալմըշ օլան րիֆ. Նոտա էֆ.յէ րուխսաթի սալիսէ,

Սուրիա վիլայէթի մէքթուպճըլըղը՝ Եէմէն մէքթուպճըլըղընտան միւնֆասըլ սաատ. Շուքրի պէյէ,

Գարահիսարը Սահիպ սանճաղը միւլհաքաթընտան Մատէն միւթէսարըֆըլըղը Էսպագ իզզ. Ճէլալ պէյէ,

Եէնիշէհիր չէհպէնտէրի իզզ. Հագգը պէյէ րութպէի սանիյէ սընըֆը սանիսի թէվճիհ պույրըլմըշ տըր։

⁂

Պապը Սէրասքէրի Լէվազըմատը Ումումիյէ տայիրէսինին Չրնճի չիւպէսինէ մէրպութ մէզզահալարտա միւլթազեմ բրաաէ սաղ գօլ աղասը ֆիլթում. Մէհմէտ Նուրի, վէ տաւրէսի մէզքիւրէյէ մէրպութ ֆըրունլարտա միւլթազեմ բրաաէ սաղ գօլ աղասը ֆիլթում. Ահմէտ Քեամիլ էֆ.լէրէ 4րնճի Մէճիտի.

Զէյթուն Պրօնըը փապրիգասընտա միւլթազեմ պինպաշը րիֆ. Սահպան պէյէ 4րնճի Օսմանի,

Ինկիլթէրա տէվլէթինին Տէրսաատէթ սէֆարէթինին մախտում օլուպ Ամէրիգատա մուգիմ Ալէքմանիա թէպաասընտան Մ. Վալտէմարթմա 3րնճի Մէճիտի,

Խասսա օրտուսընա մէնսուպ 2րնճի սըւվարի ալայընըն միրալայը իզզ. Իսմաիլ պէյէ միւճէտտէտէն, վէ 5րնճի սըւվարի ալայընըն միրալայը իզզ. Թէվֆիք պէյէ թէպտիլէն 3րնճի Օսմանի,

Խասսա օրտուսընա մէնսուպ 2րնճի սըւվարի ալայընըն գայմագամը իզզ. Նուրի պէյէ թէպտիլէն 3րնճի Մէճիտի,

Գարահիսարը Սահիպ սանճաղընտա Սանտըգլը գազասը էհալիսինտէն Զօրպաճըզատէ Օսման աղայա 4րնճի Օսմանի,

Մ. Ուիլիամ Պալլատուրա 4րնճի Մէճիտի,

Իթալիա թէպաասը միւթէպէրանընտան Իզմիրտէ մուգիմ Ֆրանսուա Րէշիտիյէ 4րնճի Մէճիտի,

Կիւմիւշ Սույու խաստախանէսի ճէրրահը էվվէլի պինպաշը րիֆ. Հագգը էֆ.յէ 4րնճի Օսմանի,

Շիրքէթը Թըյարիյէի Շահանէնին քիւթիւպխանէսինէ մէմուր Տօգթ. Մ. Սէվիչ Անօյա 4րնճի Մէճիտի նիշանը իհսան պույրուլմըշ տըր։

ՄԻԼԹԷՖԵՐՐԻԳԱ

Ճումաա կիւնիւ էօյլէնտէն սօնրա Օսմանլը Պանգասը միւտիրի Սըր Էտկար Վինսընթ՝ րէֆագաթընտա Մ. Օպուանօ պուլընտուղը հալտէ Ծիպալիտէքի Րէժի փապրիգասընա կիտէրէք, պիլճիւմլէ տաիրէլէրինի կէզմիշ, վէ քեաֆֆէի ումուր ու մուամէլաթընը կէօզտէն կէչիրէրէք, միւտիրի Մ. Գլարիչէ մուճիպը շան ու շէրէֆ օլաճագ պիր տէրճէտէ ինթիզամ ու միւքէմմէլիյէթի պուլընտուղընը միւշահէտէ էյլէմիշտիր։ Էվվէլքի հաֆթա ճումաա կիւնիւ տէ Իրան Թիւթիւն րէժիսի միւտիրի Մ. Պիտտըլֆ՝ մէզգիւր փապրիգայը կէզերէք, հիւսնիւ ինթիզամընը թաստիգ ու թահսին իթմիշ տիր։

—Մէսաժըրի Մարիթիմ վափուր գումպանեասընըն Տէրսաատէթ աճէնտասը պիրինճի եազըճըսը Մ. Գուեէլ՝ Չին մէմալիքի հուտուտընտա Բօնտիշէրի աճէնթէլիկինէ նագլ օլընմըշ տըր։

—Կէչէն բէնճշէնպէ կէճէսի Պէօյիւքտէրէտէ Բուլմարըն Այ Բարաաքեւա քիլիսեսինէ խըրսըզ կիրէրէք զիգըմէթ պիլճիւմլէ էշեայի մուգատտէսէյի սըրքաթ իթմիշ տիր։

—Պէյօղլընտա Էլմա տաղընտա պիր պագգալըն տուքքեանընտա կէչէն կէճէ խըրսըզլար կիրէրէք 4000 ղրշ. սըրքաթ իթմիշլէր, վէ միւթէճասըրը օլմագ իւզրէ 3 Բուլ տէրթէսթ իտիլմիշլէր տիր։

—Մէքթէպը Թըպպիյէնին ումումի իմթիհանլարընա կէլէճէք բազար էրթէսի կիւնիւ պաշլանաճագ տըր։

—Եանեալտա գարըն քէսրէթինտէն 7 ալըը իլէ 7 խանէ էրգըլըպ, նուֆուսճա թէլէֆաթ օլմամըշ իսէ տէ, 40 գոյունըն թէլէֆ օլտուղու տըր։

—Էվվէլքի կէճէ Գումգափուտա Ծիգմըթ մէքթէպի գարշըսընտա զէնպիլ իչինտէ հէնուզ տօղմուշ պիր չօճուգ պըրագըլմըշ օլտուղընտան, բիւլիւնէյէ թէսլիմ իտիլմիշ տիր։

—Բոլիս վէ ժանտարմալարա պիր մաաշ իթասը խուսուսընտա պու քէրրէ Իրատէի Շահանէ շէրէֆսուտուր իտէրէք Մալիյէ նէզարէթինէ թէպլիղ օլընմըշ տըր։

ՏՕԳԹՕՐ ՃԷԼԱԼԵԱՆ

Թէտավիի խուսուսի՝ իլէթը էֆրէնճիյէ, վէ ալէթը թէնասիւլիյէյէ տաիր։ Գալաթատա քէօբրիւ պաշը Նօմէրօ 5։

Ժէրօտէլ Միւսահիլի (Բիւրկաթիֆ) Նիզամընտա գուլլանըլտըգտա, պու նէթիճէլէր հասըլ օլուր։

Թաամլարտան պիր չէրէք սաաթ էվվէլ լայու միւսահիլտէն յ լյիր չէքէր ալընըա թէհէսըր իտէր։

Պիր Վէյի հապը (բասթիլ) ճէսամէթինտէ պուլընան Ժէրօտէլ բիւրկաթիվի չէքէրլէրի՝ միւլայյէմէթ վէ ֆէրահլըյէթ վէրիճի խասսէլէրէ մալիք տիրլէր։ Թիթիզ գատընլար վէ նազիք չօճուգլար՝ բէք լէզզէթլի օլան պու չէքէրլէրտէն գոլայլըգլա խօշլանըրլար։ Օրթա եաշը էրքէքլէր, եէմէյի էյի սինտիրէմէյէն իխթիյարլար, տայմա օթուրմըշ պիր եօմիւր կէչիրիպ հազմա մախսուս ալէթլէրի միւհթաճը թահրիք օլանլար՝ մէզքիւր բիւրկաթիվի նիզամը տաիրէսինտէ իսթիմալ իթմէլի տիրլէր։ Սաֆրա, սալեա, գան բիւլիքլէրի, ինգըպազ, պաշ աղըրըսը՝ աղ վագթ զարֆընտա տէֆ օլուրլար։ Պէնզ տիւզէլիրպ չէհրէտէ ալէամէթը մէսէրրէթ վէ թէրավէթ հասըլ օլուր։ Ժէրօտէլ բիւրկաթիվի պիլճիւմլէ էճզախանէլէրտէ պուլունըր։ 18 տէֆալըգ բիւրկաթիվի հավի օլան գութուսու՝ Ֆրանսատա 1½ Ֆըրանգա սաթըլմագտա տըր։ Ֆրանսատա Սէնթ-Մէնհուլտ նամ մահալտէ էճզաճը Մ. ԺԷՐՕՏԷԼԷ բօսթա իւճրէթի վէրիլմիշ մէքթուպլա հէր քիմ միւրաճաաթ իտուպ թալէպ իտէր իսէ, նիւմունէ իչիւն իքի ատէտ չէքէր իրսալ օլունըր։

Տէրսաատէթտէ տէբօզիթօլարը՝ Պօն Մարշէ, Ժօզէֆ Գանծիւք, Թիթաս, Վէնսան Գասապեան, Տ. Մ. Մէզիքէի վէ Ղազարոս Ղազարոսեան էճզախանէլէրի տիր։

Ժ

(49)

ԱՂՋԿԱՆ ՄԸ ՍԻՐՏԸ

ԳՐԵՑ

ՕՐԻՈՐԴ ԱԼԻՍ

Մինչ երեկը, մինչ անցեալ օրը ներկայ էր իրենց սրտին մէջ իր քաղցրըր յիշատակներով, ինչպէս այն ամեն վայրերն, ուր իրենց հոգիէն առաւ մը, իրենց սրտէն կայծ մը և իրենց կեանքէն պահ մը թողած էին. Նապլէին լուսածիծաղ հորիզոնի մը բարձանցը մէջ, առանց իրենց նայուածքը կենաց վրայ դարձնելու և առանց մտաբերելու թէ իրենք ալ մասունքն էին այն սեւ ու անբաղդ կաւին, որ աշխարհ կը կոչուի։ Չէին խորհեր, վասն զի իրենց երջանկութիւնը բուն իրենց մէջ էր, և արտաքին բանի մը չէր կարօտեր։ Հոգեկան յափշտակութիւն մը Բուբուլին բոլոր էութիւնը կը յօրինէր, և յուսալից բերկրութիւն մը Դանիէլի իղձերը կոակեղծէր։

Կենաց քաղցրագոյն թուականն էր իրենց համար և սակայն կերազէին անոնք տակաւին։ Երիտասարդութեան բոլոր հուրը, բոլոր աւիւնը կեռար այդ ջերմ և լուսափայլ երեւակայութեանց մէջ։ Երկու հոգիներ էին անոնք որ մտածելու, զգալու, տեսնելու, դատելու և յուզուելու կարողութիւններն հաւասարապէս ունէին, և սակայն իրարմով կը հմայուէին, անհամեմատ գերազանցութիւն մը ընծայելով իրարու։

Երբ իրենց բնաւորութեան կամ մտածութեան մէկ կէտին վրայ հարկ ըլլար խօսիլ, նախ երկչոտ ձայնով մը կը հարցաքննէին զիրար այդ մասին, և ստէպ զարմանալի նոյնութիւն մը երեւան գալով իրենց բոլոր գաղափարաց մէջ, կը հրճուէին մտածելով թէ իրարու համար ստեղծուած էին, և թէ իրենց հանդիպումն ու սէրը բնութեան մէկ խորհուրդն էր հրաշալի։ Ծագկահաս աղջկան հոգւոյն անբծութիւնը այնպիսի վեհագոյն շնորհք մը կը խառնէր իր բոլոր վարմանցը մէջ, որ երիտասարդը յաղթահարուած՝ աւելի պաշտօն կը մատուցանէր անոր, քան սիրային ընծից արտայայտութեամբ կը շրջապատէր զայն։ Մինչոյն պատկառոտ, այլ հըրաշալի սիրով կը պաշտէր Օր. Գեղամաֆ ալ Դանիէլը իր սրտին խորհըրդաւոր ծալքերուն մէջ անջինջ պահելով բոլոր պատկերներն այն երջանիկ ժամերուն, զոր անցուցած էր անոր հետ։ Նախազգացո՞ւմ մը կըսէր իրեն արդեօք թէ իր կենացը առաջին և վերջին միակ վայրկեանն էին անոնք որ կը դառնար միշտ խօսելու այն օրերուն վրայ, ուր իր պաշտելւոյն դուգնաքեալ մէկ յիշատակը կար։ Այդ օրերը հաւասարապէս կենդանի էին Դանիէլի ալ մտացը մէջ, և միոյն սկսած պատմութիւնը միւսը կը լրացնէր, անցելոյն վրայ խօսելու քաղցր իրաւունքը իրարմէ յափշտակելով, ու աւելցնելով անոր վրայ ինչ որ այն ատեն չէին համարձակած ըսել իրարու։

Սիրոյ այս երկնային հեշտութիւններն անմահ լոյսի մը պէս կողողէին աւելի գեղափթիթ աղջիկը, որ իր երջանկութեան շողերէն ամեն կողմ սփռել կուզէր, և ըղձալով որ այդ նուիրական կղզւոյն օդն ու ջուրը, արեւն ու ծառերը իրենց սիրոյն յիշատակը կը պահեն, կերթար ստէպ ծփացող կոհակին, շողացող լուսնակին և կարկաչող առուակին հեշտ հառաչանք մը, քաղցր արցունք մը նուիրել իր սիրազեղ սրտէն։ Երանութեան զենիթը կը գտնէր ինքզինքը, և կը վայելէր այն սրտի լիութիւնը, ուր անընդունակ է մարդ ալ ուրիշ բաղձանքի մը, և դէպ ի իւր սիրոյ բարձրագոյն ձգտումները կը վերածուէր անդադար։

Սակայն փոթորիկը կը մօտենար, և Բուբուլ չէր տեսներ։ Այն անամպ և լուսազարդ հորիզոնին եռեւը սեւ ամպեր կը կուտակէին, երբ անոր աչուըները պայծառ աստղեր միայն կը նշմարէին։ Այդ ահարկու փոթորիկը Դանիէլի բուռն անզուսպ և մոլորիչ կիրքն էր, զոր փափուկ և բանաստեղծական կերպարանքի մը տակ ներկայացուցած էր մինչեւ այն ատեն Բուբուլին, զգուշանալով նշմարել տալէ անոր այն վտանգները, որոնք բնական հետեւանքն են անյագ ու կատաղի զգացման մը։ Գիտէր թէ մանկամարդ աղջիկը իր կուսական անուրջներուն բոլոր անմեղութեամբը կըմբռնէր սէրը, և իր մտաց բոլոր հնարքն ու հրապոյրներն ի գործ կը դնէր անոր վստահութիւնը գրաւելու համար։ Բայց այնքան ատեն ճգամբ զսպուած այդ տառապումներն կսկսէին մելամաղձութեան աղէտալի նշանները վերստեղծել իր դէմքին վրայ, ուրկէ վանած էր իսպառ Բուբուլի սէրը իր հիւանդութենէն ի վեր։

Ինչո՞ւ մարդկային սիրտը գոհ չըլլար բնաւ, ինչո՞ւ իր իղձերը վերջ կամ լրում չունին երբէք։ Քիչ ատեն առաջ զինքը լափող սիրոյն փոխան ընկութիւն գտնելու տենչովը կը մաշէր, և հիմակ որ ապահով էր թէ կը սիրուէր, և իր պաշտելին երջանիկ ըլլալու տարակոյս չունէր, կը նախանձէր ահա՛ այն զուարթութենէն, որուն ինքը մասնակից չէր, թէպէտ՝ անոր բուն և միակ պատճառը ինքն եղած ըլլար։ Ա՜հ, անձնասէր տարփանք, կուզէր իր տանջանքները բաժնել այն սրտին հետ, որուն վրայ կը գուրգուրար, և որուն այդ հանգարտ, քաղցր ու հրեշտակային սէրն անբաւական էր իրեն համար։

⁂

Իրիկուն մը երկուքնին միայն եղած էին շրջագայելու, Սօֆի ծերունւոյն հետ պէյլի բանուած, և Տիգրան միշտ իր որսորդութեան եռեւէ ըլլալուն պատճառաւ։

Օդը հանդարտ էր այն իրիկուն, հորիզոնին ճերմակ ամպերուն հետ վերջալուսի կարմրորակ ճաճանչ մը կը խաղար, դեղնած լուսով մը ողողելով կղզւոյն ծառուղիները, տուներու կատարները, և չիկագոյն կրակով մը բոցավառելով անոնց պատուհանները, որոնց առջեւէն կանցնէին դէպ ի անտառն ուղղելով իրենց քայլերը։

(Շարունակելի)

ՏՈՒԹՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷԻ ՕՍՄԱՆԻՅԷ

Հարէտոնը հուխուսուն խուրէսինտէն ·

Մէմալիքը մահրուսէի Շահանէտէ գօզա եէթիշտիրէնլէրին սուրէթը մախսուսէտէ թէշվիգլէյէ գօզա մահսուլըլըն թէզեիտի մագսատինէ մէպնի հիւքիւմէթը Սէնիյէ իլէ Տույունը Ումումիյէի Օսմանիյէ իտարէսի պէյնինտէ հասըլ օլան իթթիֆագա մէպնի, մէմալիքը Շահանէնին հարիր մահսուլը քէսրէթ իւզրէ օլան մէրքէզլէրինտէն պիրինտէ հէր սէնէ միւնավէպէթէն քիւշատընա գարար վէրիլմիշ, վէ օլ պապտէ վագը օլան արզ ու իսթիտան իւզէրինէ մէրիյէթը անքեամընա իրատէի Սէնիյէի ճէնապը Բատիշահի միւթէալլիգ պույրուլմուշ օլան գօզա միւսապէգա սէրկիսի բռօկրամը լայիհասը տըր ·

Հարիր գօզա միւսապէգասը բրօկրամը լայիհասը տըր ·

1 մատտէ · —Կէլէճէք 1307 սէնէսինտէ Պրուսա սանճագը տախիլինտէ էն մունթազամ վէ միւքէմմէլ պէօճէքխանէլէրտէ ֆէննէ թաթպիգէն գօզա վէ թօխում եէթիշտիրմէքտէ օլան էշխասա միւքեաֆաթ իթա օլընաճագ տըր ·

2 մատտէ · —Միւքեաֆաթ՝ իքի սընֆ իւզրէ միւրէթթէպ օլուպ, պիրինճիսի՝ միւսապէգայա տախիլ օլարագ պէօճէքխանէլէրինտէ լաագալլ 75 կրամ վէ պունտան զիյատէ թօխում աչմըշ օլան զէվաթ տըր · Իշպու սընֆտա մագճարը միւքեաֆաթ օլան էշխասա թէվզի օլընմագ իւզրէ հէյէթը միւմէյյիզէնին եէտը իխթիյարընտա օլմագ իւզրէ սիմ մէճիտիյէ 19 ղրշ · հիսապըյլա 750 ղրշ · լըգ 1, վէ 525էր ղրշ · լըգ 4 ատէտ միգրօսգօբ իլէ 7500 ղրշ · տան իպարէթ պիր մէպլաղ պուլընաճագ տըր · Իքինճի սընֆ տախի՝ միւսապէգայա տախիլ օլըրը հալտէ պէօճէքխանէլէրինտէ 75 կրամ թօխումտան նօգսան մըգտար թօխում աչմըշ օլան էշխասատան իպարէթ օլարագ, պունլարա միւքեաֆաթէն թէվզի օլընմագ իւզրէ քէզալիք հէյէթը միւմէյյիզէնին 525 ղրշ · լըգ 1, վէ 400 ղրշ · լըգ 6 ատէտ միգրօսգօբ իլէ 10000 ղրշ · տան իպարէթ պիր մէպլաղ թէվզի օլընաճագ տըր ·

3 մատտէ · — Միւքեաֆաթա իհրազը լիյագաթ վէ իսթիհգագ էյլէմիշ օլան էշխաս միյանընտա մահսուլաթճա ագրանընա ֆայիգ օլըրգտան պաշգա ֆէվգէլատէլիգ պիր տէրէճէտէ պուլունտըղը թէհագգուգ իտէն գաթա՝ ֆագաթ տիկէրլէրինտէն տահա մուսաննա վէ նէֆիս վէ միւզայյէն վէ օրթասընտա «Ճամոիկեարը մախսուս» իպարէսի վէ տահա ալթընտա իսմ վէ շօհրէթի մահքիւք 2500 ղրշ · գըյմէթլի պիր միգրօսգօբ իթա օլընապիլէճէք տիր · Անճագ պունա մագհար օլան շախս՝ պաշգաճա միւքեաֆաթ ալամայաճագ տըր ·

4 մատտէ · —Թէվզիի միւքեաֆաթ րէսմի՝ հէյէթը միւմէյյիզէնին 1307 սէնէսի խուլուլընտա (սեպտ ·) Պրուսատա վուգու պուլաճագ իճթիմայը րէսմիսինտէ իճրա օլընաճագ տըր ·

5 մատտէ · —Միւսապէգայա տախիլ օլմագ իսթէյէն էշխասըն թագտիմ իտէճէքլէրի իսթիտանամէլէր՝ միւսթէտիլէրին զայէթ աչըգ եազը իլէ իսմ վէ մահլէսինի վէ իգամէթկեահընը վէ աչտըրըլան թօխումլարըն մըգտարըյլա, պէօճէքխանէլէրին պուլընաճը մահալլէրի ճամի օլմագ իւզրէ Պրուսա Տույունը Ումումիյէ Նէզարէթինէ իթհաֆ վէ օրատան տախի պատէթթաստիգ լաագալլ չէհրը չուպաթըն (փետր ·) 15ինտէ նէզարէթը ումումիյէյէ իրսալ օլընմագ լազըմ կէլիր, Թարիխը մէզքիւրտէն սօնրա հիչ պիր իսթիտա գապուլ օլընմայաճագ տըր ·

6 մատտէ · —Միւսապէգաճիլըն նէթիճէսի՝ Տէրսաատէթ վէ վիլայէթ կազէթալարըյլա նէշր ու իլան գըլընաճագ տըր ·

Ֆի 10 մուհարրէմ սէնէ 1308
վէ ֆի 11 էյլուլ սէնէ 1306

Պալէտատէ կէօսթէրիլտիկի վէճհիլէ, 1307 սէնէսի միւսապէգասը՝ Պրուսատա իճրա գըլընարագ, չէհրը մէզքիւրտէն Քէսթէլ գարիյէսինէ վէ Քէսթէլտէն Թիմուր Թաշա վէ մահալլը մէզքիւրտէն Կէչիտէ վէ Կէչիտտէն Չէքիրկէ տախի տախիլ օլըրը հալտէ Պրուսայա գատար միւմթէտ օլան տաիրէյէ չամիլ օլաճագընտան, իշպու միւսապէգայա իշթիրաք արզուսընտա պուլունան պէօճէքճիլէր՝ արզուհալլարընը նիհայէթ կէլէճէք 307 սէնէսի մարթընըն 31ինէ գատար Պրուսա Տույունը Ումումիյէ Նէզարէթինէ իթհա էյլէմէլէրի լազըմ տըր · Միւսապէգայա կիրմէք արզու իտէնլէր՝ պէօճէքխանէլէրինտէ լաագալլ 25 կրամ թօխում աչմըշ օլմալարըյլա պէրապէր, իշպու պէօճէքճիլէր՝ բրօկրամըն 1ինճի մատտէսի հիւքմինէ գավֆիգը ֆէննիյէյէ մուվաֆըգ պիր հալտէ օլմագ իւզրէ հէյէթը միւմէյյիզէնին նազարը թէֆթիշինէ արզ իտիլմէսի, եանի պէօճէքլէրին քէրէվէթլէրտէ փէրահլըգլա վէ ալթլարը թէմիզ օլարագ պէսլէնմիշ վէ պէօճէքխանէնին թէհարէթ վէ նէզաֆէթի տախի թէէմին գըլընմըշ վէ մունթազամ սուրէթտէ հավա վէրիլմիշ պուլունմասը, վէհասըլ պէօճէքլէրտէ իլէլը մալիւմէտէն հիչ պիր էսէր կէօրիւլմէմէսի լազըմ տըր · Պուրալարը վէ իշպու պէօճէքխանէլէրտէն ալընաճագ գօզա մահսուլըլըն վէ պու գօզալարտան չէքտիրիլէճէք հարիրլէրին մըգտարլարը՝ հէյէթը միւմէյյիզէնին էսասը թէֆթիշի օլուպ, իշպու հէյէթը միւմէյյիզ՝ միւքեաֆաթըն նաիլ օլան պէօճէքճիլէրէ թօխում վէրմիշ օլան թօխումճըլարա տախի միւքեաֆաթ վէրէճէյի՝ ճիւմլէնին մալիւմի օլմագ իւզրէ իլանը քէյֆիյէթէ իպթիտար օլընըր ·

Ֆի 2 րէճէպ սէնէ 1308
վէ ֆի 30 քեանունը սանի 1306
7—3

ՏՈՒԹՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷԻ ՕՍՄԱՆԻՅԷ

Վարիտաթը հուխուսուն խուրէսինտէն ·

Միւսքիրատ րէսմը պէյյիէսինին 1ինճի թագսիթի միւտտէթի օլան 1307 սէնէսի չէհրը մարտը թէզգէրուպ իթմէքտէ օլտըղընտան, Տէրսաատէթ վէ պիլատը սէլասէտէ միւսքիրաթ սաթընլարըն՝ Պէյիյէ Նիզամնամէսինին 14ինճի մատտէսի մուճիպինճէ միւտտէթը թէէտիյէի նիզամիյէ օլան չէհրը չուպաթ (փետր ·) իչինտէ րէսմը պէյիյէյի իքթա իլէ միւճէտտէտէն թէզքէրէլէրինի ալմագ իւզրէ նիզամնամէի մէզքիւրըն 10ընճը մատտէսինին սօն ֆըգրասը աճքեամընա թէվֆիգէն գիքը օլունան չէհրը մարտ հիւլուլինտէն էվվէլ պիզզաթ Պէյիյէ միւտիրիյէթինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի լազըմ կէլէճէյի, վէ րէսմը մէզպուրըն ախզըյլա միւճէտտէտէն թէզքէրէ իթթասընա միւտիրիյէթը մումայիլէյհաճա պու կիւնտէն իթիպարէն պէտ ու միւպաշէրէթ օլունտըղընտան, մէզքիւր մարտ իպթիտասընա տէկին կէլիպ թէզքէրէ ալմայանլար հագլարընտա միւճազաթը նիզամիյէնին պիլա իսթիսնա իճրա գըլընաճաղը՝ մալիւմ օլմագ իւզրէ իլանը քէյֆիյէթէ իպթիտար օլընըր · 5—1

* *

Թէնպաքի Պէյիյէ րէսմինին պէհէր սէնէ մարտ իպթիտասընտան էվվէլ, եանի չուպաթ իչինտէ թէէտիյէսի՝ Նիզամը իգթիզասընտան օլտուղընտան, Տէրսաատէթ վէ պիլատը սէլասէ իլէ Պօղազ իչինտէ թէնպաքի սաթըճըլարըն՝ իշպու 1307 սէնէսի չէհրը մարտ հիւլուլինտէն էվվէլ Տէրսաատէթ միւսքիրաթ րէսմը միրի վէ պէյիյէ միւտիրիյէթինէ միւրաճաաթլա, րէսմը պէյիյէլէրինի վէրիպ թէզքէրէ ալմալարը լազըմ կէլէճէյի իլան օլունըր ·

28 քեանունը սանի 306
5—4

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 13 փետր ·

Ինկիլ · էսհամը Ինկ · Լիր ·	97-28
Օսմ · էսհամը աչըլըը	19-25
» » գարանտը	19-25
» » Սէրի Ա	45-
» » » Պ	28-
» » » Ս	19·3/8
Օթօման 1871	099·1/4
Օսմանլը Պանգասը	14 68
Րուսիա իսթիգրազը	109 1/2
Մըսըր տուլ · մութթահըտէ	98-3/8
» իմթիյազը	104-7/8
Տայրա Սանիյէ Մըսըր	98 1/4
Թօյ իլա իսթիգրազը	102-1/2
Պուլկար իսթիգրազը	-
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25·41·20

Բարիզ 11 փետր ·

Ֆրանսա · էսհ · 3 % ֆր ·	95-70
» » 4 1/2 %	105-10
Յէնի Օսմ · էսհամը աչըլըը	19-47 1/2
» » » գարանտը	19 47 1/2
Միւթթէհիտէ	
Սէրի Պ ·	2 30
» Ս ·	19 50
Րումէլի շըմէնտըֆէրի	78 75
Օսմանլը Րէժիսի էսհամը	331
» Պանգասը	622 50
Գրէտի Լիօնէ	821-25
Գրէտի Ֆօնսիէ	1288-75
Գօնթուար տ'էսգօնթ	635·
Սիւվէյիշ ագսիօնը	2141·
Իթալիա էսհամը	94 50
Մըսըր ֆօնտ · մութթահըտէ	496 25
Բուօրիէ Թիւրքի	425
Ռուսիան 3 % 1879	461 25
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-22

Վիեննա 14 փետր ·

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	114 70
Րումէլի շըմէնտըֆէրի ֆի ·	36·
Օսմանլը Րէժի ագսիօնը	148-

ՂԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

էսհ · ում · տիւն ագշ · գապ ·	1 09
» » » էն եիւքսէք	21-10
» » » էն աշաղը	21 09
Պու սապահ աչըլըը գ · ք ·	21 12
Թահվիլաթը Օսմանիյէ	84-
» » էն եիւքսէք	84 01
» » էն աշաղը	83 38
» » աչըլըը գ · ք ·	84·11
Սէրի Ա ·	45-
» Պ ·	28-
» Գ ·	21-12
Րումէլի շըմէնտըֆէրի	79-
Ագչէ ֆաիզը	8-
Րէֆօր Պըշ ·	21-
Հէվալէսիզ »	30-

ՊԱՆԳԱ ԱՔՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	9-28
Օթօմանօլ պանգասը	6 25
Սօսիէթէ ժէնէրալ	5-34
Թրամվայ	5-25

ԱՖԶԷԼԷՐԻՆ ՖԻԱԹԸ

Օսմ · լիրասը 100 ղրշ · տան	Ղըշ · Բ ·
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108-20
Մէթալիգ »	100-20
Պէշլիք »	102-30
Ալթըլըգ »	103-
Ինկիլիզ լիրասը	110-05
Ֆրանսըզ ալթունը	87-16
Բօլ	89-35
Ֆրէնկ ալթունը	51-15
Գօրգօն գայմէսի	7·74

ԹԱՍՖԻՅԷ ՔԵԱՂԸՏԸ

20) լիգ քեաղըտ	-
50) » »	17-20
100) » »	-

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

ճանիպը ալիսինտէն

(Նօմէրօ 17)

Նիզամիյէ թահնիյէ իտարէսի իչին միւպայաա օլունաճագ օլան օն պէշ պին քիլը ճէտիտ եումուշագ պուղտայըն՝ չուպաթը րումինին ալթընճը չարշէնպէ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլիպ երմէսի բէնճշէնպէ կիւնիւ եէվմը թէնզիլի գապուլ իտիլէճէքլէրինտէն, մէզքիւր պուղտայըն իթասընա թալիպ օլանլարըն՝ մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունըր ·

3—3

Խաֆտատա քէօրին Խազինէտէն մագպուլէ ճամիի քէպիր վագֆընտան խան վէ մէնզիլ վէ տիւքեանլարըն մահալլինճէ միւճէթմէյէն միւզայէտէյէ գօնուլտըղը միւսիլլի, 307 սէնէսի մարթը իպթիտասընտան քէօտիւքէն թէսլիմ օլունմագ վէ սէնէ մէզքիւրէ չուպաթը գայէթինէ տէկին պիր սէնէ թաահհիւտ իտէնլէրինէ սէնէլիկի 100 ղրշ · հիսապըյլա չէհրը մարթ իպթիտասընտան գայէթի իլէ նագտէն 6 թագսիթ իլէ նագտէն վէրիլմէք վէ պիր կէօնա նագս վէ մահսուպ մուամէլէսի վէ թամիրատ վէ թէրմիմաթ փուգտունտան վագը տէքտէ իւյամը թահսիլ միւլթէզի վէ թէգասիտ ևէ մէքտի միւրուրինտէ կիւզէշմէք նիզամիյէ չարթլարըյլա 144500 ղրշ · պէտէլը սաիրգ-ատըյլա միւթէզիմի ուհտէսինտէ օլտուղընտան, թալիպլէրին չուպաթըն 28ինճի կիւնիւ միւզայէտէ պէտէլը գաթիսի իճրա գըլընաճաղընտան, մէզքիւր գատար Էվգաֆը Հիւմայունտա Խազինէի ճէլիլէսի Մուհասէպէի ումումիյէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունըր ·

31 քեանունը սանի 306 7—3

Րուսումաթ Էմանէթինճէ կէօմրիւքլէր իչիւն միւպայաասընա լիւզում կէօրիւլէն միւխթէլիֆ իւլ ճէնաս միւհիմմաթըն գըրթասիյէնին իթասընա թալիպ օլաճագլարըն՝ իշպու գըրթասիյէ նիւմունէլէրինի կէօրմէք վէ օնա կէօրէ սօն ֆիյաթլարընը պավարագա վէ միւնագասաթէն պէյան իթմէք իչիւն կէլէճէք չէհրը չուպաթըն 5ինճի կիւնիւնէ գատար Ճէմիյէթը Րուսումիյէյէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունըր ·

31 քեանունը սանի 306 3—3

Գըյմէթը մուխամմէնէսի 60000
Գըյմէթը թահրիրիյէսի 60000
Պէտէլը միւզայէտէսի 55000

Էմիրկեան գարիյէսինտէ Պօյաճըքէօյիւ ճատտէսինտէ թէրպիէն 380 մէթրօ արսատա մէպնի 11 օտա վէ 2 սուֆա վէ պիր ճամէքեանը համամ վէ Նըսֆ մասուրա մաի լէզիզ վէ 1 սարնըճ վէ 2155 մէթրօ պաղչէ վէ գահրընտա 1838 մէթրօ պօսթան մահալլէրինի միւշթէմիլ ախչապ պիր պապ սահիլխանէ հիսսէսինին միւզայէտէի ինթիհաիյէսի էվրագը հավատիսլէ մահը հալը րումի չուպաթընըն տէօրտիւնճիւ բազար էրթէսի կիւնիւնէ թալիգ իտիլմիշ օլտըղը իլան գըլընմըշ իսէ տէ, հաապէլ իճապ մահը մէզքիւրըն 11ինճի բազար էրթէսի կիւնիւնէ գատար ալէյյատէ վէ էրթէսի սալը կիւնիւ եէվգտէ 5 զամմ գապուլ օլընաճաղընտան, թալիպ օլանլարըն մահքիւմէի իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլընըր ·

2 չուպաթ 306
2—1

Սաատէթլու Սիւլէյման պէյ էֆէնտինին Շամտանճեան Կարապետ էֆ · զիմմէթինտէ Մահքէմէի Թիճարէթ իլամըյլա ալաճաղը օլան ագչէնին թէսվիյէսի իչիւն մէտյունը մումայիլէյհին չարշուի քէպիրտէ Եաղլըգճըլար ճատտէսինտէ 22 նումէրօ իլէ մուրագգամ տիւքքեանտա միւթէսարրըֆ օլտուղը Նըսֆ հիսսէսի՝ թարիխը իլանտէն 15 կիւն սօնրա մէվգըի միւզայէտէյէ գօնուլաճաղընտան, վէ պունտան պաշգա եինէ մէտյունը մումայիլէյհէ աիտ օլուպ տաիրէ միւչարէիլէյհ նէզտինտէ մէրհուն պուլընան Բարիզքեարի հանըրի Հէրս ֆապրիգասը մամուլաթընտան 28967 նումէրօլը պիր ատէտ բիանօ տախի իշպու չուպաթըն 8ինճի ճումա կիւնիւ սաաթ 5տէն 7յէ գատար տաիրէ միւչարէիլէյհին Գօսգատա Թրամվայ մէվգըինտէ վագը խանէլէրինտէ պիլմիւզայէտէ սաթըլաճաղընտան, իշթիրասընա թալիպ օլանլարըն վէ տահա զիյատէ մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին Մահքէմէի Թիճարէթ Իճրա տաիրէսինէ վէ եէվմը մէզպուրտէ մէզքիւր խանէտէ հազըր պուլունմալարը՝ տաիրէի մէզքիւրէտէն իլան օլունըր ·

2 չուպաթ 306

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

Պէտէլը մուաճճէլէսի	Նէվը վէ մէվգիի		
6300	Խազինէ տաիրէսինին մէքէպլըթ վէ մէշրուպաթ րուսումը ·		
21300	Խազինէ տաիրէսինին բապաճճըլըղը ·		
30000	Եէնի ճամի վէ Սուլթան Ահմէտ վէ Շահզատէ Սուլթան Մէհմէտ ճէվամիի շէրիֆէլէրի հավլիլէրինտէ քիւշատ օլընան բազարլար րուսումաթը ·		
8000	Մահմուտ Բաշատա քէօրին սիւլիւս հիսսէ Շիշէճի խանը ·		
10200	Պէշիքթաշտա վաբօր իսքէլէսինտէ պիր պապ գազինօ ·		
4200	Օրթաքէօյտէ վաբօր իսքէլէսինտէ պիր պապ գազինօ ·		
3600	Ֆաթիհտէ Թիւրպէի շէրիֆ ճիվարընտա Ն · 3 տիւքքեան ·		
4320	մահալը մէզքիւրտէ Ն ·	5	տիւք ·
3600	» »	7	»
3000	» »	9	»
3720	» »	11	»
1800	» »	13	»
1800	» »	15	»
3960	» »	19	»
3600	» »	21	»
3600	» »	23	»
4440	» »	25	»
2160	» »	27	»
2040	» »	29	»
3120	» »	31	»
1680	» »	37	»
2400	» »	39	»
3480	» »	41	»
3600	» »	8	»
2040	» »	10	»
1800	» »	12	»
2802	» »	16	»
2460	» »	18	»
2460	» »	20	»
2220	» »	22	»
750	» »	24	»
744	» »	26	»
750	» »	28	»
720	» »	30	»
1800	» »	32	»
1800	» »	34	»
2700	» »	36	»

16300 Եէնի ճամի շէրիֆ հավլիսինտէ 53 վէ 54 Ն · 2 պապ մաղազա ·

2520	մահալը մէզքիւրտէ Ն ·	48	տիւք ·
600	» »	96	»
900	» »	54	քիւլահճը տիւքքեանը
480	մահալը »	64	սու եօլճը տիւքքեանը
600	մահալը »	89	տիւք ·
4800	» »	60	»
600	» »	90	»
1560	» »	46	»
1800	» »	39	»
····	» »	9	ատէտ պարագա
325	» »		գուշ միւնատիլիկի

3480 Պաղչէ գափուսընտա Համիտիյէ իմարէթի իթթիսալինտէ 1ինճի տիւք ·

3420	մահալը մէզքիւրտէ	2ինճի տիւք ·
3360	» »	3ինճի »
3240	» »	4ինճի »

456 Ալաճա Համամտա ճամիի շէրիֆ իթթիսալինտէ 1 պարագա ·

720 Եէմիշ իսքէլէսինտէ մէշրութ խանէ արսասը ·

920 Հաթթապ գափուսընտա 25 նումէրօլը պիր գահվէ տիւքքեանը ·

1920 Պալըգ բազարընտա Իզզէթ Մէհմէտ բաշա ճամիսի թահթընտա պիր պապ սալաշ ·

900 Խօճա բաշատա համմամ բիշկեահընտա պիր արսա ·

1020 Զէյրէկլի Թաշտա մէքթէպ թահթընտա պիլա նումէրօլը տիւքքեան ·

900 Ուզուն չարշըտա մէքթէպ թահթընտա Ն · 298 տիւքքեան ·

900	մահալը մէզքիւրտէ Ն ·	300	տիւք ·
900	» »	302	»

120 Մահմուտ բաշա ճամիսի գափուսը իթթիսալինտէ պիր պօտրում մահալլը ·

··· Զարզուտա Եօրկանճըլար իչինտէ Ն · 8 եօրկանճը տիւքքեանը ·

1800 Պիթթբազարը գափուսը իթթիսալինտէ չէշմէ արսասը ·

840 Բալըգ գափուտա Պալամուտճըլար իչինտէ պիր արսա ·

750 Գապը Սէրասքէրի բիշկեահընտա Ն · 68 տիւքքեան ·

200 Զընտան գափուսընտա Եաբըմ խան օտապաշըլըղը ·

420 Զուգուր չէշմէտէ Թաշ խան տէբունինտէ Ն · 22 օտա ·

360 Գօսգատա միյմար Քէմալ ճամիսի թահթընտա Ն · 75 վէ 77 տէքեաքին ·

780 Շահզատէ գուրպինտէ Խօճաչէլէպի ճամիսի թահթընտա տիւքքեան ·

960 Լալէլիտէ Քէմանքէշ Ահմէտ աղա մէքթէպի թահթընտա Ն · 81 վէ 83 տէքեաքին ·

300 Ճէրրահ Բաշատա Արազլէշճի Ահմէտ աղա մէքթէպի թահթընտա Ն · 28 տիւքքեան ·

840 Գապանը Տագիգ խարիճինտէ պիլա Ն · աչըգ տիւքքեանը ·

600 Մահալը մէզքիւրտէ պիր պարագա ·

250 Սուլթան Սէլիմ իմարէթի իթթիսալինտէ պիր մաղազա ·

130 Մէվլէվիխանէ գափուսընտա 1 պօսթան ·

360 Խըրգաի Շէրիֆտէ գարագօլխանէ թահթընտա Ն · 2 տիւքքեան ·

480 Մահալը մէզքիւրտէ Ն · 4 տիւքքեան ·

120 Մահալը մէզքիւրտէ Ն · 6 տիւքքեան ·

480 Ալթը Մէրմէրտէ ճամիի շէրիֆ իթթիսալինտէ 3 տէքեաքին ·

360 Գօսգատա Րաղըպ Մէհմէտ բաշա քիւթիւպխանէսի թահթընտա պիլա Ն · մաղազա ·

480 Թօբգաբուտա 1 չէշմէ արսասը ·

400 Էյուպտա Պօսթան իսքէլէսինտէ րըխթըմ մահալլը ·

2400 Խասքէօյտէ ճամիի շէրիֆ թահթընտա գայըգխանէ ·

240 Գասըմ բաշատա Էմին ճամիսի թահթընտա Ն · 43 վէ 45 տէքեաքին ·

··· Գալաթատա Քէմանքէշ ճամիսի հավլիսինտէ Չէօմլէքճի օտալարընտա Ն · 6 վէ 8 տէքեաքին ·

1800 Գուլէ գափուսընտա ճամիի շէրիֆ իթթիսալինտէ Ն · 318 տիւքքեան ·

720 Թօփխանէտէ Ղարարի Մէհմէտ էֆ · ճամիսի թահթընտա 1ինճի պօյաճը տիւքքեանը ·

720 Մահալը մէզքիւրտէ 2ինճի գունտուրաճը տիւքքեանը ·

720 Մահալը մէզքիւրտէ 3իւնճիւ թէրզի տիւքքեանը ·

570 Թօփխանէտէ Գըլըճ Ալի մէտրէսէսի իթթիսալինտէ օտա ·

240 Մահալը մէզքիւրտէ տիկէր օտա ·

1440 Թօփխանէտէ Քէմէրալթը աղա ճամիի շէրիֆի իթթիսալինտէ պիր լօգանթա տիւքքեանը ·

360	մահալը մէզքիւրտէ	էսկիճի տիւք ·
840	» »	ճամճը »
4320	» »	հէլվաճը »
2400	» »	էքմէքճի »
970	» »	քէօմիւրճի »
720	» »	չիլինկիր »
500	» »	օգույճը »
800	» »	2 պէքեար օտալարը ·
180	» »	1 պարագա ·

1800 Թօփխանէտէ Սուլթան Պայազիտ ճամիսի իթթիսալինտէ սուճու տիւքքեանը ·

1440 Մահալը մէզքիւրտէ չամաշըրճը տիւքքեանը ·

480	Ճամիի մէզքիւր թահթընտա	օտա
300	» » »	»
240	» » »	»
1200	» » »	օտալար ·

840 Թօփխանէտէ Թօմթօմ մահալլէսինտէ ճամիի շէրիֆ իթթիսալինտէ սօպաճը տիւքքեանը ·

480 Ճամիի մէզքիւր գարշըսընտա գունտուրաճը տիւքքեանը ·

1560 Ճամիի մէզքիւր գարշըսընտա գահվէ տիւքքեանը ·

540 Ճամիի մէզքիւր գարշըսընտա գահվէճի ·

2475 Ճամիի մէզքիւր գարշըսընտա մէնզիլ ·

1020	Գապաթաշտա Ն ·	201	տիւք ·
1740	» »	193	»
1200	» »	195	»
1560	» »	197	արապա ախըրը մահալլը ·
1380	Գապաթաշտա »	199	տիւք ·
1020	» »	203	»

1200 Թագսիմտէ չէշմէ իթթիսալինտէ 1ինճի տիւքքեան ·

1200	Մահալը մէզքիւրտէ	2ինճի տիւք ·
1800	» »	3իւնճի »

1800 Պէշիքթաշտա վաբօր իսքէլէսի ճատտէսինտէ 4 պէքեար օտալարը ·

1560 Պէշիքթաշտա վաբօր իսքէլէսինտէ միւճէտտէտէն ինշա օլընան տէքեաքինտէն իսքէլէ ճիհէթինտէն 1ինճի տիւք ·

1500 » » 2ինճի »

1800 » » գազինօ իթթիսալինտէ միւճէտտէտէն ինշա օլընան տիւքքեան ·

1500	Մահալը մէզքիւրտէ	2ինճի տիւք ·
1200	» »	3իւնճի »
1500	» »	4իւնճի »
1800	» »	5ինճի »
1500	» »	6ընճը »
1500	» »	7նճի »

3000 Իսկիւտարտա Խօրխօր չէշմէսի արսասը ·

··· Իսկիւտարտա Թէնպէլ հաճի Մէհմէտ մահալլէսինտէ Ն · 3 պօսթան ·

1200 Իսկիւտարտա Մէհմէտ աղա ճամիսի թահթընտա 4 պօտրում ·

600 Իսկիւտարտա Ճէտիտ Վալիտէ Սուլթան ճամիսի հավլիսինտէ եաղ մաղազասը ·

240 Իսկիւտարտա Հարէմ իսքէլէսինտէ Ն · 9 աչըգ տիւքքեանը ·

600 Մահալը մէզքիւրտէ Ն · 13 գահվէ տիւքքեանը ·

240	Մահալը »	» 19 Թիւթիւնճի տիւք ·
240	Մահալը »	» 21 տիւք ·
180	» »	» 2 »
684	» »	» պիլա Ն · պօղչէ ·
2400	» »	» սալաշ մահալլը ·
240	» »	» 2 պէքեար օտասը ·

350 Իսկիւտարտա Սալաճագտա րըխթըմ մահալլը ·

1200 Գանլըճա գարիյէսինտէ ճամիի շէրիֆ հավլիսինտէ Ն · 40 տիւքքեան ·

510 Մահալը մէզքիւրտէ Ն · 6 տիւք ·

··· » » 8 վէ միւքէրրէր 8 վէ 10 նումէրօլը գահվէ վէ Փէրճէճը տիւքքեանը ·

150 Գանլըճա գարիյէսինտէ գօյուն գօթրասը ·

· · Կէօքսուտա 1 գահվէ տիւք ·

860 Գանտը գարիյէսի սու պաշըրըգ րուսումը ·

600 Գուրուչէշմէ հաթթապ իսքէլէսի րուսումը ·

300 » սագա կէտիկի ·

800 Պէյքօզ գարիյէսի հաթթապ իսքէլէ րուսումը ·

1300 Պէյգօզ բազար գայըղը ·

2000 Էմիրկեան գայըգխանէ վէ բազար գայըղը ·

600 Գալաթատա Գուրշունլը խան իսմ գապընտա Ն · 55 օտա ·

· · · Պէյօղլընտա Շիշլի ճիվարընտա միւճէտտէտէն Թէշքիլ օլընան Մէճիտիյէ գարիյէսինտէ քէօրին ճամիի շէրիֆին ճանիպը եէմին ու եէսարընտա քէօրին 11 պապ տէքեաքին ·

Պալէտատէ մուհարրէր ագարաթը վագֆիյէնին 1307 սէնէսի մարթընտան իթիպարէն 1 վէ իսճառլընա կէօրէ 2 վէ 3 սէնէլիքլէրի՝ Թալիպ վէ միւլթէզիմլէրինէ իհճար ու իհալէ գըլընաճաղընտան, մէզքիւր ագարաթըն իսթիճարընա թալիպ պուլունանլարըն՝ Թարիխը իլանտան իթիպարէն 306 սէնէսի չուպաթընըն 16ընճը ճումա էրթէսի կիւնիւ սաաթ 10ա գատար մէզքիւր ագարաթըն չէհրի 100 ղրշ · տան զիյատէ քիրասը օլանլարընտան 100տէ 10 նիսպէթինտէ օլարագ բէյ աքչէլէրինի միւսթաահըլէն Էվգաֆը Հիւմայուն Խազինէի ճէլիլէսի մուհասէպէի ումումիյէ իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի, վէ ագարաթը մէզքիւրէ տէլլալինտէ պուլունան միւսթէճիրլէրը սաապըգլարը հէմանճիւմաթէն պէտէլը սաապըգլարը վէճհէլէ գապուլ իթմէյէճէքլէրի հալտէ նուսուլ վէ նիզամը տաիրէսինտէ քէֆիլ իրաէ սըյլէ էտիւտէն գօնթրաթօլա բագլ իթմէլէրի, վէ գապուլ իթմէյէճէքլէրի սուրէթտէ չէհրը չուպաթըն ղայէթինտէ միւֆթահընը կէթիրիպ թէսլիմ իթմէյէճէքլէրի թագտիրտէ, օ մագուլէ միւսթէճիրլէր հագլարընտա մուամէլէի գանունիյէ իճրասը մուգարրէր օլմաղլա, էվվէլը մէզքիւրէ գատար թալիպլէր՝ պիլմիւրաճաա մուամէլէի լազըմէյի իֆա իթթիրմէլէրի, վէ էվվէլը մէզքիւրտէն սօնրա մէճլիսը իտարէնին թահթը գարարընա վէրիլտիքտէն վէ թարաֆը սամիի նազարէթփէնահիտէն գարար պույրուլմուշ գէշլոտէն սօնրա իհալէի գաթիէսի տահի իճրա գըլընաճաղը՝ ճէհէթլէ, քէյֆիյէթ մալիւմ օլմագ իւզրէ իլանը իպթիտար գըլընտը ·

28 քեանունը սանի 306

ՓԷՏՓԱՍԵՓ ՎԱՓՕՐԼԱՐԸ

ԻՏԱԼԻԱ

Պէհէր հաֆթա՝ օլարագ Տէրսաատէթ-է Իսքէնտէրիյէ վէ Սուրիա պէյնինտէ սիւրաթ բօսթասը ·

Պալտիճէլի գումբանիէ Թահթը իտարէսինտէ Պէհէրա նամ վաբօր 1500 Թօնիլաթօ համուլէսինտէ վէ 300 պարկիր գուվվէթինտէ օլարագ ալաֆրանկա փետրվարըն 18ինճի չարշէնպէ կիւնիւ Էօյլէտէն սօնրա ալաֆր. սաաթ 4տէ Տէրսաատէթտէն հարէքէթլէ ՋԱՆԱՔ ԳԱԼԷ, ՄԻՏԻԼԼԻ, ԻԶՄԻՐ վէ ԲԻՐԷՅԷ օղրայարագ բազար էրթէսի սաապահլայըն 4 բուչուգ կիւնտէն ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԷՅԷ մուվասալէթ իտէճէք տիր ·

Եօլճու պիլէթլէրի ֆավգըլատէ վէ կիւմրիւք քէմ ալընըրղա, Թէնզիլը ֆիաթլա ֆիւրուխթ օլունուր ·

Վաբօրտա պիրինճի սընֆ սուֆրա Թագըմը, պաքմօ օտասը, հէքիմ վէ իքամէթի գաբըլ վար տըր ·

Եինէ բօսթայի մէզքիւրէնին ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԷ-էն Պէհէրնէֆ Եաֆայա Շամ վաբօրլարը տօղրու ԵԱՖԱ հարէքէթ իտէր ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԷ-էն 14 սաաթտա ՊԷՅՐՈՒԹա վարըր օլուր, վէ ԹՐԱՊԼՈՒՍ, ՄԷՐՍԻՆ վէ ԻՍԿԷՆՏԷՐՈՒՆա օղրար ·

Բօսթայի մէզքիւրէն Գըլըճլը իւչիւն վաբօրլարը հէր ճումա կիւնիւ Պրինտիզ բօսթա չանթալարընը միւվասալէթինտէն սօնրա Սիւվէյիշտէն հարէքէթլէ, Ճիտտէ, Սուագիմ, Մասուա, Հիւտէյտա վէ Ատէն իսքէլէլէրինէ ուղրար ·

Եօլճու, մալ վէ էմանէթ իւքլէթմէք իւչիւն Սթամպօլտա Էմին Էօնիւնտէ Քէօբրիւ պաշընտա Եէնի Վալիտէ խանընտա գումբանիէ մէզքիւրէնին աճէնթէլէրինէ միւրաճաաթ իտիլմէլիտիր ·

Իշպու աճէնթէլէրտէ պէտէլի Մըսըրըն Պըլաճ-միւզ բօսթա խարէքէթլէրինտէ թէէսիւր օլընմագտա բօսթա բօլիսալարը [Մանթօ-Բօսթ] տախի իթա իտէր ·

Հէր սընֆ եօլճու իչիւն Պէ յօլտա Տօղրու եօլտա 170 նուլէրօլու մահալտէ Մ. Մ. Թօմաս Գուք վէ էվլատը աճէնթէլիգընա միւրաճաաթ օլընա ·

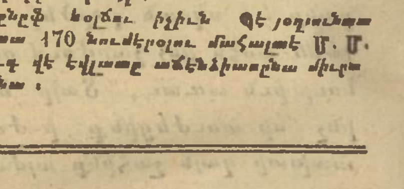

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

1306 սէնէսի մահը հազիրանըն 18ինճի բազար էրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն իլանը ախէրէ գատար Մարմարա տախիլինտէ բօսթա խատէն իտարէի Մախսուսէ վաբօրլարընըն վագթը հարէքէթլէրի ·

ԻԶՄԻՏ ԹԱՐԻՖԻ

Բազարտան մաատա հէր կիւն սաաթ 2տէ Սիրքէճի իսքէլէսինտէնպիր վաբօր հարէքէթլէ Խալէվա, Տաւշանճըլ, Գարամուրսալ վէ Տէյիրմէնտէրէսի, Էրէքլի, Գազլըճա, Գօնճա, Սէյմէն իսքէլէլէրինէ ուղրայարագ Իզմիտէ ազիմէթ, վէ էյյամը մէզքիւրէտէ սաաթը մէզքիւրտէ Իզմիտտէն պիր վաբօր հարէքէթլէ օլրասըյլա մէզքիւր իսքէլէլէրէ ուղրայարագ քէօբրիւյէ ավտէթ իտէր ·

ՄՈՒՏԱՆԻԱ ԹԱՐԻՖԻ

Ճումա, բազար վէ սալը սապահլարը սաաթ 3տէ Լիման տաիրէսի բիշկեահընտան չամանտուրատան պիր վաբօր հարէքէթ իտէր · Տէրսաատէթէ ավտէթ կիւնլէրի բէնշ. բազար վէ սալը կիւնլէրի տիր ·

ՊԱՆՏԸՐՄԱ ԹԱՐԻՖԻ

Ճումա էրթէսի, բ. էրթէսի, վէ չարշէնպէ կիւնլէրի սաաթ 11տէ Լիման տաիրէսի բիշկեահընտան չամանտուրատան պիր վաբօր հարէքէթլէ Բրէնճէյէ ուղրայարագ Պանտըրմայա կիտէր · Տէրսաատէթէ ավտէթ կիւնլէրի ճ. էրթէսի, սալը վէ բէնճշէնպէ տիր ·

ԹԷՔԻՐՏԱՂ ԹԱՐԻՖԻ

Ճումա էրթէսի վէ սալը վէ բէնճ. կիւնլէրի սաաթ 2տէ Սիրքէճի իսքէլէսինտէն պիր վաբօր հարէքէթլէ Պիւքլէր, Սիլիվրի վէ Էրէկլիսէ ուղրայալըմ, Թէքիրտաղընա ազիմէթ իտէր, վէ բազար էրթէսի, չարշէնպէ վէ ճումա կիւնլէրի սաաթը մէզքիւրտէ Թէքիրտաղընտան հարէքէթլէ Տէրսաատէթէ ավտէթ իտէր ·

ԳԱՐԱՊԻՂԱ ԹԱՐԻՖԻ

Բազար էրթէսի վէ բէնճշէնպէ աքշամլարը սաաթ 11տէ Սիրքէճի իսքէլէսինտէն պիր վաբօր հարէքէթլէ Թէքիրտաղ, Գանօզ, Խօրա, Միրէֆթէ, Շարքէօյ, Գարապիղա իսքէլէլէրինէ ուղրայարագ Էրտէքէ ազիմէթ, վէ չարշէնպէ վէ ճ. էրթէսի սապահլարը էր, տէքէտէն հարէքէթլէ Բաշ-Լիմանը, Մարմարա-Ֆիւթալը, Միրէֆթէ, Խօրա վէ Գանօզ իսքէլէլէրինէ ուղրայալըմ Թէքիրտաղընա վէ մահալը մէզքիւրտէն տախի գըյամ իլէ բէնճշէնպէ վէ բազար սապահլարը Տէրսաատէթէ ավտէթ իտէր ·